

Інформація щодо міжнародної технічної допомоги, що надається Україні

*за результатами проведеного Мінекономрозвитку
моніторингу проектів у першому півріччі 2018 року*

ЗМІСТ

I. Аналіз моніторингу проектів у першому півріччі 2018 року.

II. МТД від міжнародних організацій (МО)

- 2.1 МТД з боку МБРР (Міжнародного банку реконструкції та розвитку);
- 2.2 МТД від організацій системи ООН;
- 2.3. МТД Фонду Е5Р (ЄБРР – адміністратор Фонду, Північна екологічна фінансова корпорація (НЕФКО) як розпорядник фонду і як виконавча агенція);
- 2.4. Європейський інвестиційний банк (ЄІБ);
- 2.5. Інформація щодо допомоги Україні від ЄБРР в частині діяльності Чорнобильського фонду “Укриття” та Рахунку ядерної безпеки;
- 2.6. Інформація щодо допомоги Україні від ЄБРР;
- 2.7. МТД від ОБСЄ (Координатор проектів ОБСЄ);

III. Інформація щодо міжнародної технічної допомоги, що надається Україні країнами-донорами

- 3.1. МТД з боку Уряду США;
- 3.2. МТД з боку Уряду ФРН;
- 3.3. МТД з боку Уряду Канади;
- 3.4. МТД з боку Уряду Королівства Норвегія;
- 3.5. МТД з боку Уряду Швейцарської Конфедерації;
- 3.6. Допомога з боку Уряду Королівства Швеція;
- 3.7. МТД з боку Уряду Японії.

IV. Інформація щодо міжнародної технічної допомоги, що надається ЄС

- 4.1. Програми прикордонного співробітництва.

Висновки та Рекомендації

I. Аналіз моніторингу проектів у першому півріччі 2018 року

У першому півріччі 2018 року в Україні реалізовувалось **477 проектів** міжнародної технічної допомоги (далі - МТД), що на **1,2% більше** у порівнянні до I півріччя 2017, загальною кошторисною вартістю **4,9 млрд дол США** (у т. ч. 10 проектів на суму 1,3 млрд. дол. США, що фінансуються з Чорнобильського Фонду Укриття та Рахунку ядерної безпеки).

Традиційно найбільшими донорами для України є Сполучені Штати Америки та Європейський Союз. Інші донори – Канада, ФРН, Нідерланди, Швеція, Швейцарія, Японія, Данія, організації системи ООН, Світовий банк, ЄБРР.

За висновками бенефіціарів, надана допомога в цілому позитивно позначається на соціально-економічному розвитку сфер та регіонів, результати відповідають визначеним критеріям та потребам реципієнтів.

Вся допомога, що надається донорами Україні в рамках проектів МТД **відповідає міжнародним зобов'язанням України**, згідно чинних міжнародних договорів, спільним середньостроковим стратегіям (програмам), досягненням Цілей Сталого Розвитку, **пріоритетам соціально-економічного розвитку України**, зокрема стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015, Програмі діяльності Кабінету Міністрів України, схваленої постановою Верховної Ради України від 14.04.2016 № 1099-VIII, Середньостроковому плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року та планам пріоритетних дій Уряду

Загальні обсяги МТД за проектами, що реалізуються в Україні у I півріччі 2018 у порівнянні до I півріччя 2017

Донор	I півріччя 2017 (тис. дол. США)	I півріччя 2018 (тис. дол. США)	Різниця кошторисної вартості проектів у відношенні I пв. 2017 до I пв. 2018	Різниця кількості проектів у відношенні I пв. 2017 до I пв. 2018	Кількість проектів у I півріччі 2017	Кількість проектів у I півріччі 2018
Чорнобильський фонд ¹ та РЯБ	2 273 219	1 323 768	-949451	=	8	8
США	1 522 341	1 682 940	160599	-1	103	102
ЄБРР	671 038	719 239	47201	3	35	38
ЄС	331 380	382 839	51459	38	138	176

* Обсяг МТД, що надавалась через Чорнобильський фонд «Укриття», не враховувався при обрахуванні співвідношення сум проєктів

Донор	I півріччя 2017 <i>(тис. дол. США)</i>	I півріччя 2018 <i>(тис. дол. США)</i>	Різниця кошторисн ої вартості проектів у відношенні I пв. 2017 до I пв. 2018	Різниця кількості проектів у відношенні I пв. 2017 до I пв. 2018	Кількість проектів у I півріччі 2017	Кількість проектів у I півріччі 2018
ФРН	206 837	342 303	135466	5	26	31
Канада	150 193	142 223	-7970	-3	19	16
Швейцарія	44 607	73 811	29204	2	7	9
Швеція	26 951	26 778	-173	2	7	9
ОБСЄ	21 334	19 958	-1376	5	14	19
Японія	20 872	22 859	2023	2	6	8
ПРООН	20 710	20 441	-269	3	7	10
ГЕФ ²	10 414	15 894	5480	2	1	3
МБРР	8 133	5 598	-2535	-2	6	4
ЄІБ	5 192	8 438	3246	=	3	3
Данія	2 429	9 287	6858	2	1	3
РЄ ³	2 410	0	-2410	-1	1	0
Норвегія	1 142	19 202	18060	8	4	12
Польща	1 016	0	-1016	-1	1	0
МАГАТЕ	803	519	-284	=	1	1
Туреччина	461	461	493	1	2	3
Великобританія	241	6 497	6256	3	1	4
Нідерланди	-	3 402	967	4	0	4
ЮНІДО	-	852	3402	0	1	1
НЕФКО	12 515	5 974	-6 541	=	10	10
Всього	3 061 019	3 509 515	448 496		382	467

Як видно із таблиці, загальні обсяги МТД за I півріччя 2018 року збільшились у співвідношенні до I півріччя 2017 року на 451 млн. дол. США. Найбільше збільшилась

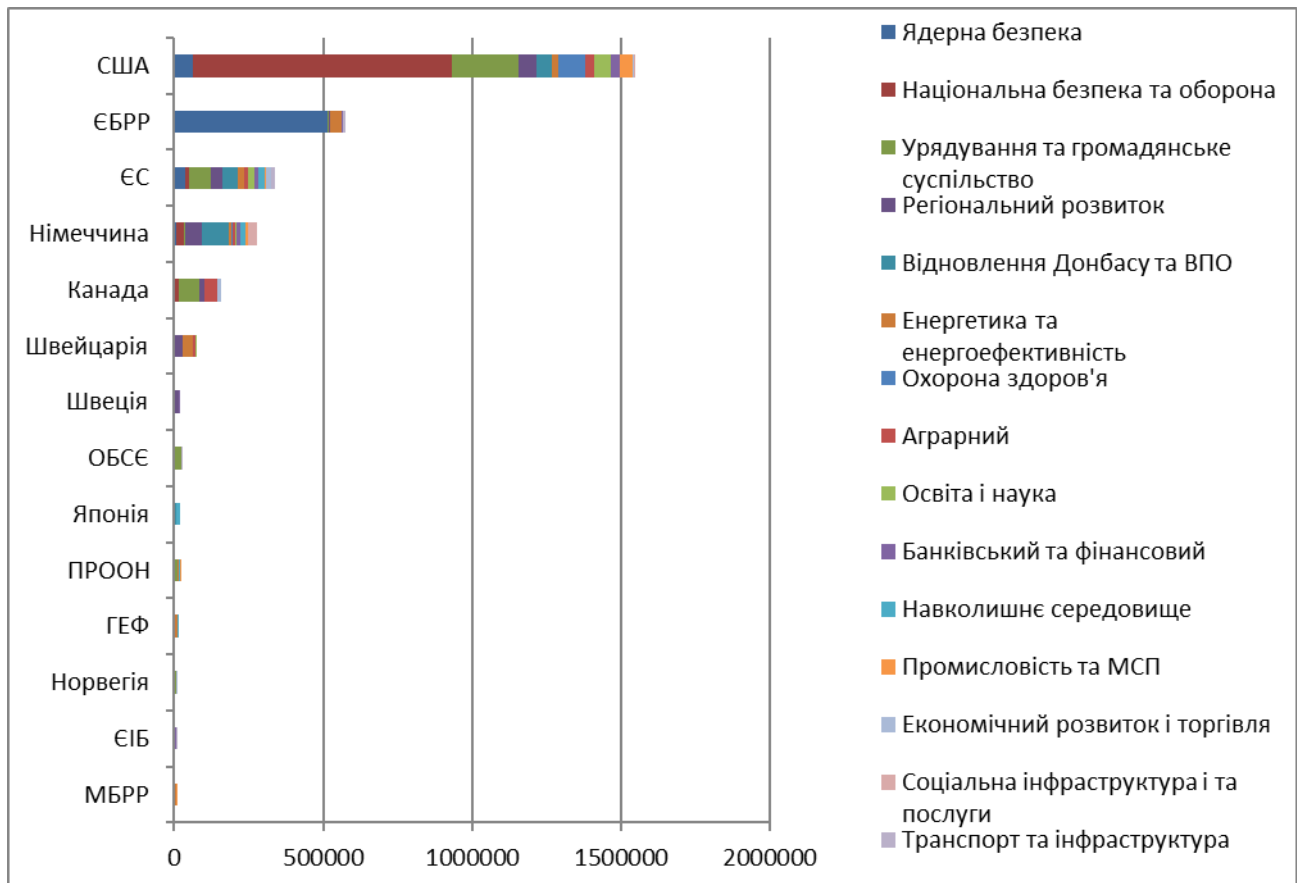
² Глобальний екологічний фонд

³ Рада Європи

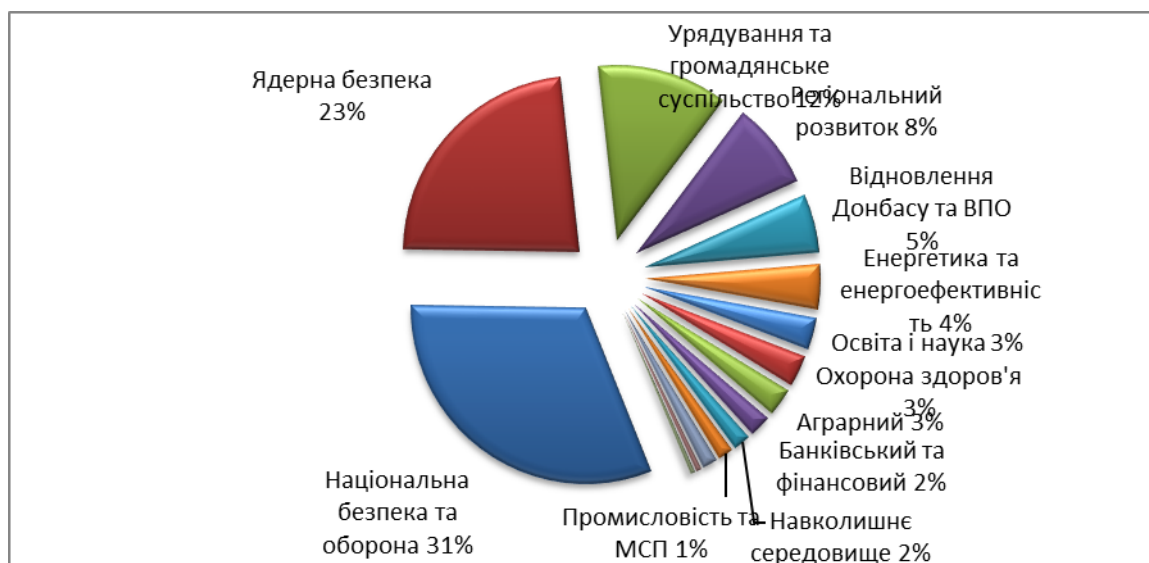
*Проекти НАТО не враховувались, оскільки з 2017 року дія Порядку на проекти не поширювалась

кількість проектів ЄС – на 38 проектів, а також у ряді країн: ФРН, Норвегія, Нідерланди. Кількість проектів США зменшилась на 1 проект, проте їх кошторисна вартість збільшилась на 160 млн. дол. США.

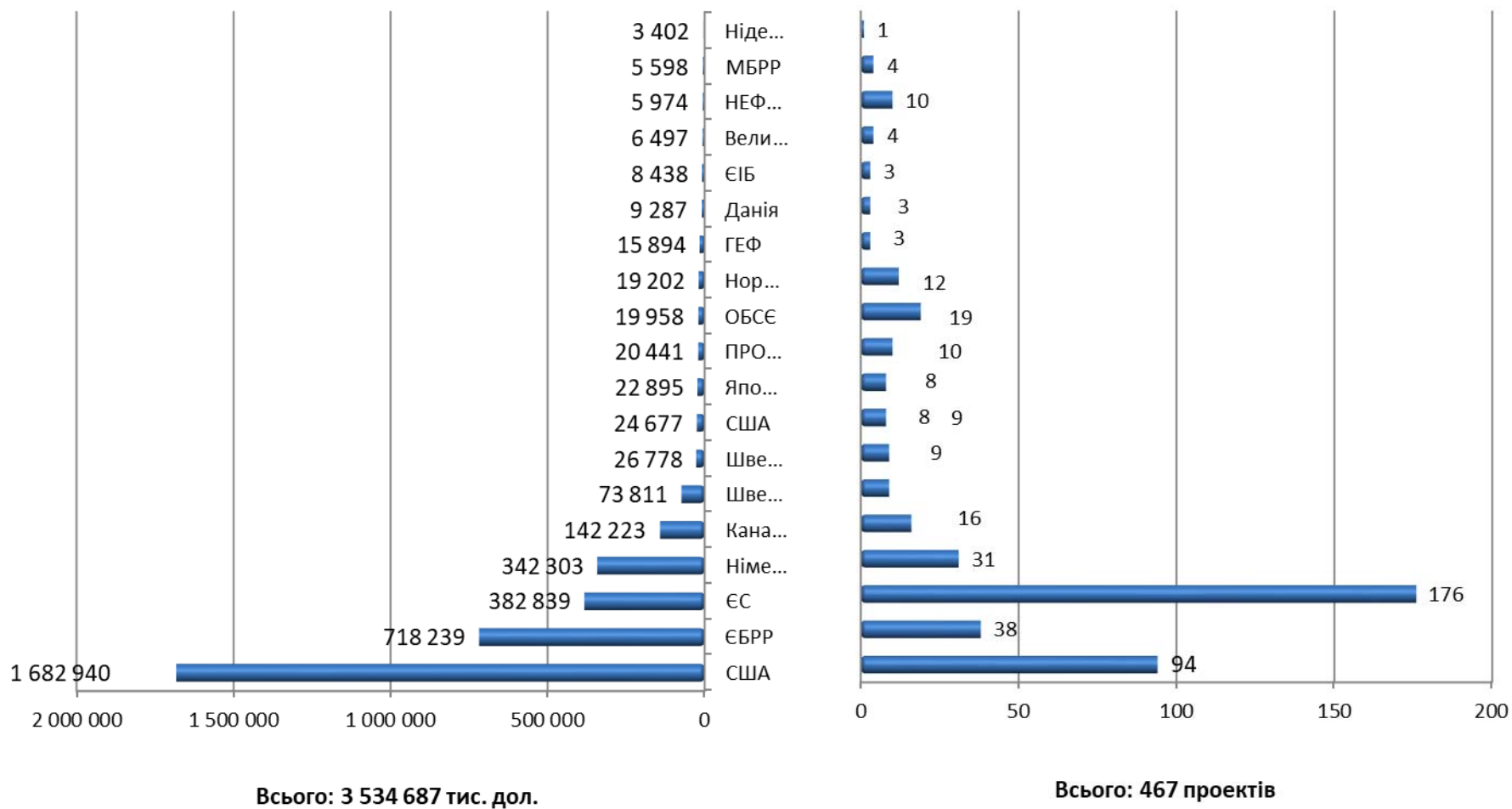
Розподіл МТД за донорами та секторами

Традиційно найбільшими донорами для України є Сполучені Штати Америки та Європейський Союз. Інші донори – Канада, ФРН, Нідерланди, Швеція, Швейцарія, Японія, Данія, організації системи ООН, Світовий банк, ЄБРР.

Розподіл обсягів МТД та кількості проектів між донорами

Розподіл обсягів МТД та кількості проектів за секторами

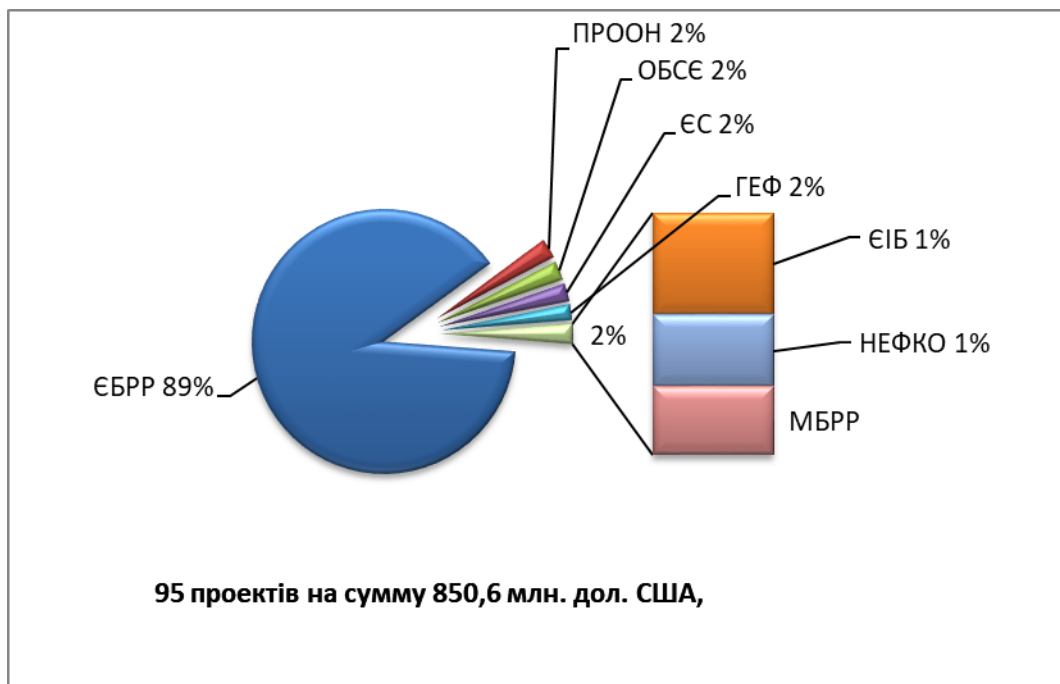

II. МТД від міжнародних організацій (МО)

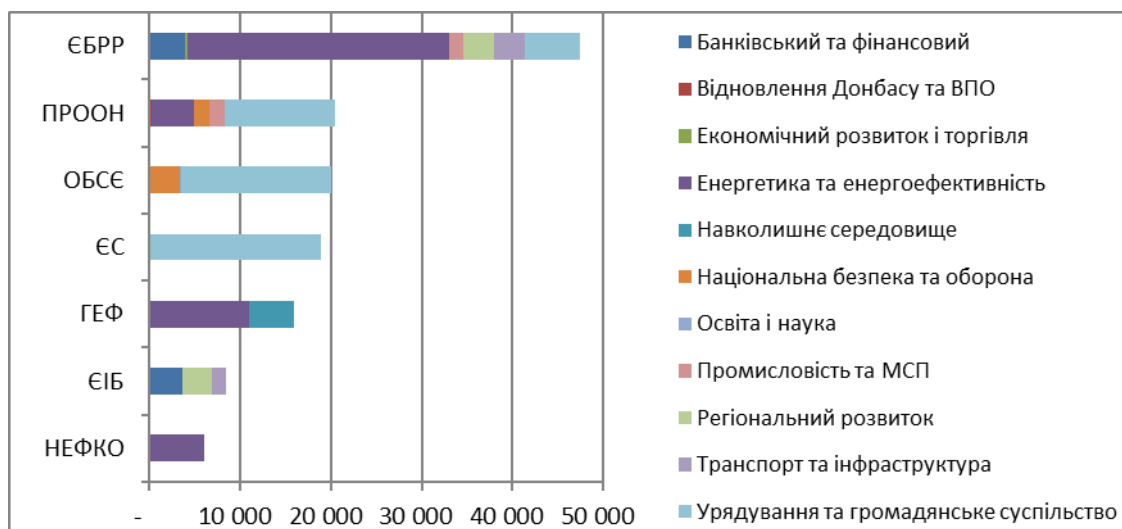
У першому півріччі 2018 року в Україні реалізовувалось 95 проектів МО загальною кошторисною вартістю⁴ 850,6 млн. дол США (без врахування проектів, що фінансуються з рахунків ЧФУ та РЯБ).

Відповідно до наданих бенефіціарами звітів щодо моніторингу, проекти в основному впроваджуються успішно. Також, із 95 проектів, бенефіціарами було повідомлено про наявність проблем в 4 проектах міжнародних організацій: 2 МБРР, 1 ЕБР, 1 ЄІБ.

Співвідношення допомоги, що надається різними організаціями

Розподіл МТД за МО та секторами (тис. дол. США)⁵

⁴ Без врахування ЧФ «Укриття»

⁵ Без врахування за сектором «ядерна безпека»

2.1 МТД з боку МБРР (Міжнародного банку реконструкції та розвитку)

У I півріччі 2018 року впроваджувалось **5 проектів** грантової допомоги МБРР загальною вартістю **9,3 млн. дол. США**, що на 3,1 млн. дол. США більше, ніж у I півріччі 2017 р. (6 грантів Банку відповідно).

Грантова допомога МБРР надавалась за такими напрямками:

- відновлення Донбасу та ВПО – 3,2 млн. дол. США;
- енергетика та енергоефективність – 1,3 млн. дол. США;
- освіта і науку – 0,34 млн. дол. США;
- промисловість (прозорість вугільної галузі) – 0,78 млн. дол. США;
- реформа державного управління та фінансів – 3,7 млн. дол. США.

За результатами аналізу моніторингу, проведеного бенефіціарами та реципієнтами проектів Банку, варто відзначити, 5 проектів грантової допомоги Банку реалізовувались успішно, загалом допомога відповідала потребам реципієнтів та сприяла виконанню покладених на них стратегічних завдань.

Внаслідок підтримки Світового банку наразі удосконалюється обмін інформацією між державними органами щодо кадрового планування та підбору персоналу, структури зайнятості, кадрової статистики, підвищення кваліфікації та розвитку державних службовців, а також зміцнюється бюджетне планування, забезпечується повністю інтегрована середньострокова фіскальна функція прогнозування; підвищується потенціал для оцінки податкових витрат та адміністрування податкових розривів; здійснюється надання консультаційних послуг з питань проведення закупівель та управління інвестиційним проектом МБРР.

Крім того, надається підтримка з упровадження стандарту ІПВГ (Ініціативи з прозорості вугільних галузей) в Україні, що сприяє внесенню змін до бюджетного законодавства у частині спрямування 5% рентної плати за користування надрами у видобувні регіони України.

Також МБРР надано допомогу для інституційного розвитку МТОТ, що включає охоплення його діяльністю територій, постраждалих від збройної агресії РФ та територій, які приймають найбільшу кількість ВПО, здійснення заходів з реагування на проблеми громад, викликані переміщенням осіб і поверненням комбатантів, розроблення та впровадження програм на відновлення та розбудову миру.

Разом з тим Банком була надано допомогу для зміцнення спроможності органів освіти України використовувати адміністративні, статистичні дані та дані оцінювання якості навчання, а також аналітичні методи як інформаційну основу для розробки державної політики.

Також у ході оцінки моніторингу грантових проектів МБРР було виявлені наступні проблемні питання.

За інформацією *Міненерговугілля* через відсутність законодавчо закріпленого обов'язку звітування для компаній вугільного та залізорудного секторів виникають суттєві проблеми із обробкою та поданням даних, що веде до затримок у публікації

звітів ІПВГ в рамках проекту «Проект підтримки процесу забезпечення реалізації Ініціативи з прозорості видобувних галузей (ІПВГ)». **Необхідне негайне прийняття** проекту Закону України № 6229 «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях».

Також у ході реалізації проекту «Подолання наслідків конфлікту, пілотний проект з відновлення та розбудови спроможностей» *МТОТ* було відзначено відсутність досвіду реалізації проектів Світового банку у учасників субпроектів.

За інформацією МБРР на **2018 рік** Україні заплановано виділити **близько 7 млн. дол. США** грантової допомоги.

2.2 МТД від організацій системи ООН

Допомога ООН надається Україні за 4-ма напрямками партнерства Рамкової програму партнерства між Урядом України та Організацією Об'єднаних Націй на 2018 – 2022 роки:

1. стале економічне зростання, навколишнє середовище і зайнятість;
2. рівний доступ до якісних та інклюзивних послуг і соціального захисту;
3. демократичне врядування, верховенство права і громадська участь;
4. безпека громадян, соціальна єдність і відновлення з особливим акцентом на Сході.

Протягом першого півріччя 2018 року в Україні впроваджувались **15 проектів організації системи ООН** кошторисною вартістю **37,7 млн. дол. США**, з них 10 проектів ПРООН, 2 проекти ГЕФ та 2 проекти МАГАТЕ.

За результатами моніторингу, можна відмітити, що досягнуто запланованих проміжних підсумків щодо більшості кінцевих результатів. Зокрема, була зміцнена на національному рівні спроможність органів влади, громадянського суспільства і неурядових організацій завдяки посиленню взаємодії з партнерами та покращанню технічних можливостей.

Також, на сьогодні Програмою розвитку ООН в Україні продовжується впровадження масштабного проекту «Відновлення управління та сприяння примиренню у постраждалих від кризи громадах України», який впроваджуватиметься за фінансової підтримки ЄС, SIDA та Швейцарської агенції міжнародного розвитку та співробітництва. Кошторисна вартість проекту складає 15 млн. дол.США.

2.3 МТД Фонду Е5Р (ЄБРР – адміністратор Фонду, Північна екологічна фінансова корпорація (НЕФКО) як розпорядник фонду і як виконавча агенція)

Е5Р – багатосторонній донорський фонд, заснований у 2009 р. ЄБРР, ЄК, ЄІБ, ПІБ (Північним інвестиційним банком), НЕФКО (Північною екологічною фінансовою корпорацією), МБРР та МФК (Міжнародною Фінансовою Корпорацією) для сприяння інвестиціям у проекти підвищення енергоефективності та екології, насамперед у

Східноєвропейському регіоні.

У фонді E5P акумулюються фінансові внески, що використовуються для надання грантів на виконання проектів у муніципальному секторі.

Проекти, затверджені для впровадження в Україні, показали, що гранти E5P можуть залучати інвестиції, середній обсяг яких у 5 разів перевищує обсяг наданих грантів.

Типовими проектами в цій сфері є проекти з:

- тепlopостачання,
- водopостачання та водовідведення,
- управління твердими відходами,
- ізоляція або енергоефективність в громадських чи житлових будинках.

В рамках участі України в E5P відбувається фінансування модернізації муніципального та комунального господарства української економіки.

За інформацією **НЕФКО** у рамках Фонду E5P у 2018 планується виділити кошти на такому ж рівні, що і у 2017 році – близько **2,6 млн євро**.

Протягом I півріччя 2018 року впроваджувався **24 проекти грантової допомоги** у сферах енергетики та енергозбереження, транспорту та інфраструктури, а також регіонального розвитку, залученої в рамках Фонду E5P, загальною вартістю **близько 31 млн. євро або більше 37 млн. дол. США**, у порівнянні з 12 проектами, що реалізовувались у першому півріччі 2017 року загальною вартістю більше 11 млн. євро.

За оцінкою бенефіціарів більшість проектів у звітному періоді у цілому реалізовувались успішно, а надана допомога донорів відповідає потребам реципієнтів. Так, зокрема, надана допомога сприяла суттєвому зменшенню споживання теплової енергії та поліпшенню умов перебування персоналу та дітей в закладах освіти, а пацієнтів – в регіональних лікарнях міст України.

Донорська підтримка в рамках Фонду E5P дозволяє підвищити енергоефективність житлових будинків та зменшити споживання теплової енергії, зменшити витрати населення на оплату послуг з тепlopостачання; зменшити обсяги споживання електроенергії та витрати на обслуговування та експлуатацію мережі вуличного освітлення, а також забезпечити належний рівень комфорту та безпеки на вулицях міст України.

Також залучені ресурси сприяли створенню належних умов для надання населенню безпечних та якісних послуг з перевезення, оновлення рухомого парку транспортних засобів, врахування людей з особливими потребами та маломобільних груп населення, підвищенню екологічності та енергоефективності транспортних засобів.

Однак були деякі проблеми: за інформацією *Донецької ОДА* під час реалізації грантового проекту «Впровадження проекту енергозбереження в м. Слов'янськ»: у

зв'язку з порушенням строків виконання контракту та затримкою розробки проектно-кошторисної документації до виконавця проекту було направлено повідомлення про розірвання контрактної угоди по субпроекту. **Наразі за результатами тендеру відібрано іншого виконавця проекту.**

Також за інформацією ОДА в декількох проектах виникала курсова різниця, викликана зростанням євро.

Крім того, за інформацією *Львівської ОДА*, в рамках проекту «Централізоване теплопостачання міста Львова – встановлення індивідуальних теплових пунктів» у зв'язку із тривалим процесом погодження з боку ПАТ «Львівобленерго» щодо підключення Індивідуальних теплових пунктів до електромережі відбулася затримка із їх встановленням.

2.4 Європейський інвестиційний банк (ЄІБ)

У I півріччі 2018 року впроваджувалось **3 проекти ЄІБ** на суму **більше 8,9 млн. євро** або більше 8,4 млн. дол. США.

Зазначені проекти спрямовані для підтримки Мінінфраструктури у питаннях супроводження підготовки підпроектів міст в рамках інвестиційних проектів з розвитку інфраструктури міського пасажирського транспорту, зокрема поліпшення рівня безпеки мережі автомобільних доріг, у т. ч. оновлення стандартів проектування автомобільних доріг, впровадження аудиту безпеки дорожньої інфраструктури, зміцнення управління загальною безпекою дорожнього руху в Укравтодорі; ефективного використання коштів для відновлення східної частини України.

Так, зокрема, ЄІБ забезпечено підтримку в частині: надання консультацій та розробки ТЕО і тендерної документації для інвестиційних проектів у сфері міського транспорту; здійснення консультаційної та інформаційної роботи з питань безпеки дорожнього руху, оновлення стандартів проектування автомобільних доріг, розроблення рекомендацій для нового порядку обліку та аналізу ДТП, впровадження аудиту безпеки дорожньої інфраструктури; проведення аналізу потреб громад для подальшого залучення потенційних учасників інвестиційного проекту з метою подолання наслідків конфлікту у східній Україні, розроблення стандартів зі здійснення закупівель та проведення конкурсних торгів; проведення регулярного моніторингу закупівельної діяльності за субпроектами в пілотних регіонах України та проведення тренінгів щодо протидії корупції та інженерних питань.

У 2018 році ЄІБ планує продовжити фінансування 6 поточних проектів технічної допомоги, загальною контрактною вартістю більше 5 млн. євро. Ці дані наводяться Банком з урахуванням власних коштів Банку, а також коштів, що надаються ЄІБ в рамках Трестового фонду технічної допомоги Східного партнерства (EPTATF), створеного за підтримки 14 країн-членів ЄС для підтримки проектів ЄІБ з надання позик в Україні.

2.5 Інформація щодо допомоги Україні від ЄБРР в частині діяльності

Чорнобильського фонду “Укриття” та Рахунку ядерної безпеки

Європейський банк реконструкції та розвитку є Адміністратором двох міжнародних фондів - Рахунку ядерної безпеки і Чорнобильського фонду „Укриття”, з яких фінансуються проекти міжнародної технічної допомоги з підготовки Чорнобильської АЕС до зняття з експлуатації і перетворення об’єкта „Укриття” в екологічно безпечну систему.

Відповідні міжнародні договори між Україною та ЄБРР були підписані в листопаді 1996 року – Угода про грант (Проект ядерної безпеки Чорнобильської АЕС) та у листопаді 1997 року – Рамкова угода стосовно діяльності Чорнобильського фонду “Укриття” в Україні

Станом на друге півріччя 2017 року в Україні реалізувалось:

8 проектів, що фінансуються з Чорнобильського фонду “Укриття” загальною кошторисною вартістю **655 831 405,78 дол.США**.

2 проекти, що фінансуються з **Рахунку ядерної безпеки** кошторисною вартістю **667 937 403 дол. США**.

Також інформуємо, що **у поданому ДАЗВ моніторингу відсутня інформація щодо робіт та результатів діяльності за проектами, а також подано пусті таблиці.**

2.6 Інформація щодо допомоги Україні від ЄБРР

У першому півріччі 2018 року ЄБРР впроваджувалось **14 проектів МТД на суму понад 6 млн.євро**.

На відміну від МВФ, ЄБРР працює лише на комерційних засадах. Банк надає виключно цільові кредити під конкретні проекти приватним і державним структурам на потреби розвитку економіки (60% позичкових засобів спрямовуються у приватний і 40% - у державний сектор). Крім цільових кредитів, ЄБРР здійснює прямі інвестиції, а також надає технічну допомогу (консультації, курси навчання банкірів та менеджерів, допомога в організації систем розподілу продовольства). Спеціальних коштів для надання технічної допомоги ЄБРР не має, а залучає інші ресурси, в тому числі із створених у країнах ЄС спеціальних фондів. Тому, в основному ЄБРР виступає розпорядником або адміністратором фондів.

Також ЄБРР впроваджувались проекти, спрямовані на підтримку впровадження реформ в Україні: Стратегічна Група Радників з підтримки реформ в Україні; Інституційна підтримка в рамках архітектури підтримки реформ в Україні – Офіс Реформ, Інституційна підтримка в рамках архітектури підтримки реформ в Україні – Команди підтримки реформ.

За отриманою інформацією від бенефіціарів, проекти впроваджувалися успішно.

2.7 МТД від ОБСЄ (Координатор проектів ОБСЄ - КПОУ)

У першому півріччі 2018 року ОБСЄ впроваджувалось 19 проектів загальною кошторисною вартістю 19 958 євро у сферах врядування, розвитку громадянського суспільства та національної безпека і оборони.

КПОУ продовжується проектна діяльність у таких сферах, як надання сприяння удосконаленню виборчого процесу, зокрема в контексті удосконалення виборчого законодавства та шляхом проведення навчання для представників Центральної виборчої комісії.

У сфері «Урядування та громадянське суспільство» здійснюються проекти з удосконалення механізмів захисту прав людини, зокрема посилення спроможності правоохоронних органів України у боротьбі з торгівлею людьми з використанням інформаційних технологій. Підвищення розуміння та сприяння посиленню кримінального переслідування торгівлі людьми з використанням інформаційних технологій з боку правоохоронних органів та судів.

Сприяння з боку КПОУ органам влади у впровадженні конституційної реформи; надання допомоги правоохоронним органам України у підвищенні інституційних можливостей щодо відповідності міжнародним стандартам у сфері захисту прав людини.

У проектах за напрямком «Безпека людини» передбачено здійснення проектної діяльності у сфері реформування органів внутрішніх справ. КПОУ планує приділяти увагу здійсненню проектів з підвищення ефективності діяльності українських державних органів та зміцнення правових рамок у сфері боротьби з торгівлею людьми, кіберзлочинністю та гендерною нерівністю, в тому числі у сфері протидії домашньому насильству, а також переслідування таких злочинів.

У проектах за напрямком «Освіта і наука» успішно реалізується проект удосконалення юридичної освіти та освіти з прав людини задля сприяння підвищенню якості юридичної освіти та підтримка запровадження освіти з прав людини у закладах загальної середньої освіти.

Найбільш увага приділена КПОУ за напрямком «Урядування та громадянське суспільство».

За отриманою інформацією від бенефіціарів, проекти впроваджувалися успішно.

III. Інформація щодо міжнародної технічної допомоги, що надається Україні країнами – донорами

3.1 МТД з боку Уряду США

У 2018 році Урядом США заплановано виділити допомогу у розмірі **203,78 млн. дол. США**, за такими напрямками:

- забезпечення миру і безпеки – 66,35 млн. дол. США;

- економічний розвиток – 20,44 млн. дол. США;
- підтримка демократії, захист прав людини та урядування – 60,43 млн. дол. США;
- охорона здоров'я – 32,88 млн. дол. США;
- мульти-сектор – 23,68 млн. дол. США.

Протягом I півріччя 2018 року впроваджувалось **102** проекти технічної допомоги за підтримки США загальною вартістю понад **1,7 млрд дол. США**.

Проекти допомоги Уряду США впроваджувались через такі донорські установи: Агентство США з міжнародного розвитку (АМР США), Міністерство оборони США, Міністерство енергетики США, Державний департамент США, Корпус Миру США, Департамент охорони здоров'я та соціального забезпечення США/Центри профілактики та боротьби із захворюваннями (CDC), Комісія ядерного регулювання США.

У I півріччі 2018 року було зареєстровано **16** нових проектів, які спрямовані на:

- підтримку сектору оборони та безпеки - 6,
- радіаційну безпеку - 2,
- підтримку ВПО - 3,
- охорону здоров'я - 3,
- освіту - 2.

При цьому протягом звітної періоду було успішно завершено роботу 12 проектів за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку, Державного департаменту США та Департаменту охорони здоров'я та соціального забезпечення США/Центри профілактики та боротьби із захворюваннями (CDC), серед яких такі помітні як:

«Створення та розвиток Патрульної служби Міністерства внутрішніх справ України», в рамках якого для МВС та Національної поліції було надано: комп'ютерну техніку (монітори, планшети Lenovo, комп'ютери Impression, гарнітури, принтери та ін.) меблі, одяг (сорочки, брюки, кепі, черевички тренувальні, куртки зимові, фуфайки з короткими рукавами та ін.) автомобільні зарядні пристрої, програмне забезпечення, розширена гарантія для серверів та системи збереження даних, спорядження поясне (ремінь службовий, ремінь внутрішній службовий, підсумок для магазинів, тримачі реміня, кобура, чохол для наручників) на загальну суму 6 955 226 дол. США.

За результатами реалізації проекту у ході реформування системи МВС було створено Департамент патрульної поліції Національної поліції України, надана експертна і фінансова підтримка суттєво покращила ефективність роботи органів внутрішніх справ відповідно до кращих європейських та світових стандартів;

«Зміцнення місцевої фінансової ініціативи в Україні (ЗМФІ-II) впровадження», заходи, в рамках якого були спрямовані на удосконалення бюджетного процесу на рівні місцевих бюджетів шляхом ефективного використання інструментів ПЦМ-бюджетування, посилення відповідальності розпорядників бюджетних коштів. У ході реалізації проекту було забезпечено:

- організацію та проведення регіональних нарад із запровадження програмно-цільового методу (ПЦМ) на місцевому рівні;
- проведення консультацій з питань практичного впровадження ПЦМ;
- удосконалення нормативно-правової бази для складання та виконання місцевих бюджетів за ПЦМ;
- моніторинг результатів проведення експерименту за 2017 рік;
- оцінку ефективності виконання бюджетних програм;
- методологічне забезпечення процесу впровадження програмно-цільового методу складання і виконання місцевих бюджетів.

Протягом звітнього періоду, як і у другому півріччі 2017 року, найбільші обсяги допомоги були спрямовані на сектор **«Національна безпека та оборона»** (19 проектів на загальну суму понад **865 млн. дол. США**). Допомога надавалась за підтримки Міністерства оборони США та Державного департаменту США.

Протягом звітнього періоду в рамках Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про допомогу в галузі правоохоронної діяльності та кримінальної юстиції від 13.05.2015 було розпочато роботу трьох нових проектів, бенефіціарами яких виступають Міністерство внутрішніх справ України та Адміністрація ДПСУ: «Підтримка стійкого розвитку підрозділів поліції особливого призначення «КОРД» Національної поліції України», «Створення та розвиток Академії патрульної поліції в складі Національної поліції України», «Сприяння розвитку підрозділу спеціального призначення ДООЗОР Державної прикордонної служби України».

За інформацією Міністерства внутрішніх справ України, в рамках проектів Державною установою «Центр обслуговування підрозділів Національної поліції України» було отримано технічне оснащення для поліцейських та комп'ютерна техніка на загальну суму 9 128 074 грн. Департаментом патрульної поліції – уніформу та взуття, будівельні матеріали, спеціальне тренувальне спорядження та ІТ-обладнання на загальну суму 23 573 242 грн. Також для поліцейських розпочато проведення навчального курсу із тактичної підготовки. Для реконструкції адмінбудівлі Голосіївського управління поліції було розроблено проектно-будівельну документацію.

За висновками Міністерства внутрішніх справ України, впровадження проектів відповідає очікуваним результатам та відбувається за відсутності ризиків та проблем. Реалізація проектів дозволяє посилити ефективність роботи Національної поліції України, зокрема підвищити швидкість реагування на виклики громадян, забезпечити прозорість процесу відбору та навчання персоналу, впровадити інститут «детективів», укомплектувати підрозділи «КОРД» спеціально відібраними та підготовленими поліцейськими. Також сприяє посиленню можливостей реагування на ядерні інциденти, пов'язані з фізичною безпекою ядерних матеріалів, поліпшенню рівня військової готовності і здатності Національної гвардії України до виконання завдань з оборони держави.

Крім того, у рамках цієї Угоди підрозділи ДПСУ отримали автомобільну техніку, військове, медичне і спортивне спорядження, засоби зв'язку, РХБ

прикордонного контролю, комп'ютерну техніку на загальну суму 171,02 млн. грн, також було проведено будівельно-монтажні роботи на суму 48,1 млн. грн

За висновками Адміністрації державної прикордонної служби, надана допомога повністю відповідає потребам реципієнтів та сприяє удосконаленню технічної складової підрозділів охорони Державного кордону України, інституційній розбудові ДПСУ, приведенню її до кращих європейських та світових стандартів, посиленню потенціалу підрозділів, покращенню можливостей ДПСУ щодо забезпечення якісного та безперервного зв'язку під час виконання службових обов'язків прикордонними підрозділами, підвищенню суспільної довіри до прикордонного відомства України.

У рамках Угоди між Урядом України та Урядом США щодо реалізації програм та проектів міжнародної допомоги у військовій сфері від 08.12.1999 реалізується Програма фінансування надання військової техніки, майна та послуг США іноземним державам, у рамках якої підрозділи Збройних Сил України отримали медичні автомобілі, прилади нічного бачення, обладнання для **створення Автоматизованої системи управління** на загальну суму 9,9 млн. дол. США.

За висновками Міністерства оборони України, надана допомога сприяє покращенню спроможності Збройних Сил України підвищувати обороноздатність країни, бойову готовність та мобільність ЗСУ, ефективність і професіоналізм ЗСУ; покращенню рівня проведення спільних військових навчань та операцій, включаючи миротворчі і по усуненню наслідків катастроф; впровадженню у ЗСУ класифікатора предметів постачання міжнародних безпекових структур, приєднанню до відповідних систем кодифікації.

У рамках Угоди між Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України і Міністерством оборони США щодо надання Україні допомоги, пов'язаної із встановленням системи експортного контролю з метою запобігання розповсюдженню зброї масового знищення з України від 22.10.2001 впроваджується проект «Надання технічної допомоги з метою посилення системи експортного контролю України та протидії розповсюдженню зброї масового знищення». У рамках проекту з розробки електронної системи ліцензування проведено технічні консультації з експертами компанії-розробника програмного забезпечення, під час яких узгоджено механізм авторизації в системі, систему цифрового підпису, алгоритми підключення до авторизованої системи Державної казначейської служби України, банківські реквізити і процедури звітності; проведено семінари з питань експортного контролю; Держекспортконтролем організовано міжнародну конференцію, до у часті у якій залучено близько 50 суб'єктів господарювання та представників державних органів, що входять до системи експортного контролю України, з метою підвищення їх рівня обізнаності щодо роботи з Єдиними списком товарів подвійного використання, прийнятим постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 1.

За висновками Державної служби експортного контролю, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Державної екологічної інспекції, Адміністрації ДПСУ отримана допомога та проведені навчання в рамках проекту повністю відповідає потребам реципієнтів. Впровадження системи електронного

ліцензування, яка розробляється в рамках проекту, дозволить істотно підвищити оперативність обміну даними між органами, які входять в систему держекспортконтролю, та суб'єктами господарювання у процесі прийняття рішень щодо можливості надання дозвільних документів, забезпечить прискорення здійснення ліцензійних процедур.

За інформацією Служби безпеки України, у рамках проекту міжнародної технічної допомоги «*Проект комплексних навчань та тренувань з забезпечення готовності сил реагування*» проведено тактико-спеціальне навчання з антитерористичної тематики з елементами контрдиверсійної операції на Рівненській АЕС. Крім того, було отримано обладнання на суму 267,7 тис. грн.

За висновками Служби безпеки України, міжнародний досвід сприятиме оптимізації процесу організації і проведення антитерористичних навчань і тренувань.

За інформацією Державної служби України з надзвичайних ситуацій, у рамках проекту «*Тренінги із запобігання розповсюдженню РХБЯ-2 та технічна допомога*» ДСНС отримано мікротактичний наземний робот з маніпулятором, сенсорний інтеграційний набір мікротактичного наземного робота для використання приладів, прилад виявлення хімічних речовин, автономний LCD-блок дистанційного керування роботом з блоком живлення, прилад автоматичної ідентифікації хімічних речовин і гамма-випромінювання з комунікаційним протоколом та аксесуарами, лабораторне обладнання на загальну суму 6,3 млн. гривень.

За висновками Державної служби України з надзвичайних ситуацій, надана допомога сприяє покращенню спроможності підрозділів ДСНС виконувати комплексні завдання щодо попередження та ліквідації наслідків аварій з небезпечними хімічними, біологічними та радіоактивними речовинами.

За інформацією Державної інспекції ядерного регулювання України, у рамках проекту «Покращення збереженості джерел іонізуючого випромінювання, які використовуються в Україні» здійснювалась модернізація інженерно-технічних засобів систем фізичного захисту (СФЗ) онкологічних диспансерів, об'єктів з використанням високоактивних ДІВ, проводилась робота з усунення недоліків функціонування комунікаційних систем (ліній передачі даних) та здійснювалась їх експлуатація в тестовому режимі

За висновками Державної інспекції ядерного регулювання України, надана допомога сприяє підвищенню рівня ядерної захищеності та охороні ДІВ, зниженню соціальної напруги в Україні з приводу того, що терористичні групи можуть отримати доступ до радіоактивних джерел.

За інформацією Державного космічного агентства України, проводиться технічне обслуговування систем, будівель та сховищ, споряджених корпусів двигунів та забезпечується подача електроенергії до цих споруд на ДП «НВО «Павлоградський хімічний завод» для забезпечення безпечно зберігання споряджених корпусів двигунів. Протягом звітного півріччя вилучено паливо з чотирьох споряджених корпусів двигунів першого ступеня, виконано 8 транспортувань споряджених корпусів двигунів.

У зв'язку із введенням американською стороною нової системи оплати у реципієнта виникли деякі труднощі та відставання від графіку. За інформацією Державного космічного агентства України, отриманою в робочому порядку зазначені питання на сьогодні врегульовані.

За висновками Державного космічного агентства України, реалізація проекту сприяє виконанню міжнародних зобов'язань України щодо ліквідації стратегічної ядерної зброї.

Проекти у секторі **«Урядування та громадянське суспільство»** фінансувались Агентством США з міжнародного розвитку, Державним департаментом США та Корпусом Миру США.

У цьому секторі впроваджувалось **23 проекти** технічної допомоги загальною вартістю понад **14 млн.дол.США**.

За інформацією Центральної виборчої комісії України, за підтримки АМР США в рамках проекту «Програма ефективної і відповідальної політики» було надруковано посібники, пам'ятки, навчальні матеріали, плакати для членів виборчих комісій та працівників органів Державного реєстру виборців.

З метою ефективної організації підготовки та проведення перших виборів депутатів сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад, виконання на належному професійному рівні виборчими комісіями своїх повноважень проведено відповідні навчання, семінари, тренінги.

З метою налагодження зав'язків та обміну досвідом між ЦВК та органами адміністрування виборів інших країн проведено конференції, круглі столи, семінари опитування із залученням іноземних та українських експертів.

Створено Робочу групу з доступності виборчого процесу з метою забезпечення повної та рівної участі людей з інвалідністю у політичних та виборчих процесах.

За інформацією Комітету ВРУ з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин, в рамках проекту «Міське спостереження за політичними процесами в Україні» проведено цифрування виборчих даних та відкриття їх в машиночитному форматі, 2 тренінго-дослідницьких заходи на регіональному рівні, підготовлено 2 статті-розслідування щодо виборчих даних, інформація про проект була зазначена в 213 інформаційних повідомленнях. Надавалась допомога щодо розробки проекту закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за порушення виборчого законодавства. Взято участь в 14 засіданнях Робочої групи з питань опрацювання Виборчого кодексу.

За висновками Комітету ВРУ із закордонних справ, в рамках проектів було проведено всі заплановані заходи (форуми, тренінги, семінари, конференції, соціологічні опитування), реалізація проектів відповідає потребам реципієнтів та сприяє впровадженню реформ в рамках децентралізації, підвищенню спроможності місцевих осередків політичних партій та розвитку місцевих молодіжних та громадських ініціатив.

За інформацією Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, в рамках проекту «Реагування на порушення прав людини та посилення правової спроможності громадян та правозахисників в Україні (Права людини в дії)»

декілька тисяч жертв порушень прав людини отримали необхідну первинну та вторинну правову допомогу, підвищено рівень поінформованості українців щодо прав людини в умовах збройних конфліктів; порушення прав людини та воєнні злочини, що вчинені в результаті конфлікту, залишаються в центрі суспільної уваги і більше ретельно розглядаються національними органами влади та відповідними міжнародними установами; отримані важливі стратегічні судові рішення, що ініціювали зміни в законодавстві та національних політиках; зусилля у напрямку адвокатування на національному та місцевому рівні призвели до позитивних змін у законодавстві щодо прав людини для підвищеного захисту жертв конфлікту та окупації; зібрано та проаналізовано багато доказів порушень прав людини з метою подальшого притягнення до відповідальності винних, а також збереження точної історичної інформації про конфлікт; міжнародна спільнота та українські органи влади отримали перевірену інформацію для прийняття більш поінформованих рішень щодо захисту прав людини в Криму та на Донбасі.

За висновками Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, в рамках проекту «Реагування на порушення прав людини та посилення правової спроможності громадян та правозахисників в Україні (Права людини в дії)» надана допомога зробила вагомий внесок в гармонізацію законодавства щодо прав людини, правосуддя та підзвітності, сприяла виконанню Україною її міжнародних зобов'язань, заклала підвалини для комплексної системної політики у галузі прав людини. Отримані результати можуть також використовуватись для створення належних інструментів попередження порушень прав людини. Заходи Програми «Єдина громада» (тренінги, діалоги, реалізація спільних проектів) для представників різних груп населення (ВПО, ветерани АТО, етнічні меншини, молодь, громадський сектор, представники місцевої влади) сприяють розвиткові життєздатної інфраструктури для підвищення згуртованості та зміцнення громади.

За інформацією Міністерства юстиції України, Вищої ради правосуддя, Державної судової адміністрації України, в рамках Програми реформування сектору юстиції «Нове правосуддя» разом з експертами було напрацьовано проект Модельного положення про центр забезпечення якості юридичної освіти, програму інтерактивного курсу «Професійна відповідальність правника», Типовий навчальний план підготовки правника, проект типового положення про юридичну клініку, проведено низку конференцій, семінарів, круглих столів. Також надавалась підтримка правопросвітницьким кампаніям Міністерства юстиції в рамках проекту «Я МАЮ ПРАВО!».

Проведені у рамках проекту «Формування сприятливих умов діяльності для громадянського суспільства України» заходи визначили порядок взаємодії адміністраторів центрів надання адміністративних послуг, центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги як фронт-офісів та державних реєстраторів територіальних органів Міністерства юстиції України як суб'єктів надання адміністративних послуг при здійсненні державної реєстрації громадських об'єднань, зокрема, прийомі та видачі документів для державної реєстрації. Надруковані та поширені інформаційні матеріали значно підвищили обізнаність населення.

За висновками Міністерства юстиції України, Вищої ради правосуддя та Державної судової адміністрації України, досягнуті результати позитивно впливають на подальший розвиток юридичної освіти в Україні, механізмів захисту прав і свобод людини, розбудову системи виконання судових рішень та підвищення рівня правової обізнаності громадян, формування навичок щодо захисту та реалізації їх прав в контексті гарантування ефективного та своєчасного виконання судових рішень, протидії домашньому насильству. А також, сприяють налагодженню належної співпраці між самоврядними інституціями судової влади, державними та приватними виконавцями, з метою підтримки у створенні умов для функціонування незалежної, підзвітної, прозорої та ефективної системи правосуддя, що підтримує верховенство права, та у боротьбі з корупцією в Україні. Крім того, забезпечують доступність та підвищують якість надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації громадських об'єднань.

За інформацією Міністерства молоді та спорту України, в рамках проекту «Молодіжний розвиток» 64 волонтери Корпусу Миру США співпрацювали з навчальними закладами та установами в 14 областях України.

За висновками бенефіціара, допомога в рамках проекту є актуальною та ефективною.

За інформацією Донецької обласної військово-цивільної адміністрації, проведено аналіз процесів надання адміністративних послуг у центрах надання адміністративних послуг (ЦНАП) Мар'їнського, Слов'янського, Мангушського та Нікольського районів, та тренінги для співробітників цих ЦНАП.

За висновками Донецької обласної військово-цивільної адміністрації, надана допомога повністю відповідає потребам реципієнта та очікуваним результатам, а також сприяла створенню ефективних, прозорих і сучасних інструментів та рішень у галузі електронного врядування. Підвищено ефективність, прозорість та доступність державного управління шляхом оптимізації спроможності надавати адміністративні послуги.

За інформацією Національного антикорупційного бюро, в рамках проекту «Розбудова спроможності новостворених антикорупційних органів у протидії високопосадовій корупції в Україні» для забезпечення належних умов професійної діяльності осіб начальницького складу було надано майно та спорядження, зокрема радіостанції та технічне обладнання до них, шоломи, жилети, тактичні оглядові камери, відеореєстратори, тренувальні пістолети тощо, для забезпечення належних умов професійної діяльності детективів було надано програмне забезпечення, апаратні прискорювачі підбору паролів, пристрої для блокування запису, переносний комплекс для криміналістичного дослідження мобільних пристроїв зв'язку.

За висновками НАБУ, отримана допомога дозволила посилити потужність новоствореного органу та покращити умови для виконання професійних обов'язків працівників НАБУ.

За інформацією Урядового офісу з питань європейської інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України, в рамках проекту «Точне відображення Угоди про асоціацію Україна – ЄС в українських медіа» проведено вишколи для журналістів в

Запоріжжі, Львові, Вінниці, Черкасах, зустрічі з представниками місцевої влади, місцевих ЗМІ та громадськими активістами. Проведено грантовий конкурс та визначено 15 переможців – представників ЗМІ та інтернет-видань.

За висновками бенефіціара, надана допомога відповідає потребам українських журналістів та редакторів та задовольняє їх в повному обсязі. Реципієнти розуміють сутність та зміст Угоди про асоціацію з ЄС та процесу інтеграції до ЄС, дізналися про пов'язані з цим можливості та виклики для України та українців, почали відігравати більш важливу роль в інформуванні суспільства щодо проблем та можливостей, які впливають з Угоди про асоціацію з ЄС.

За висновками Державного комітету телебачення і радіомовлення, в рамках «Українського Медійного Проекту (У-МЕДІА)» координація програм із медіа грамотності/освіти між українськими та міжнародними організаціями сприяє прискоренню впровадження курсу з медіа освіти у навчальних закладах України; регіональні дискусії з різними типами аудиторій на теми критичного мислення сприяють обізнаності українців з прийомами маніпуляцій та пропаганди у медіа та формуванню реалістичного сприйняття новин різних видів медіа. Тренінги з медіа грамотності для лідерів місцевих громад сприяють комунікації між новострореними в процесі децентралізації адміністративними одиницями, тренінги з юридичних питань підвищують правову грамотність журналістів та менеджерів. Тренінги та консультативна допомога регіональним друкованим ЗМІ сприяє просуванню реформи з роздержавлення.

За інформацією Національного агентства з питань запобігання корупції, в рамках проекту «Програма ефективної та відповідальної політики (U-RAP) (Компонент III)» протягом звітного періоду були відсутні заходи з огляду на призупинення надання технічної допомоги НАЗК. Про що НАЗК поінформувало Мінекономрозвитку. Зі свого боку, Мінекономрозвитку звернулось до донора (АМР США) з проханням повідомити про перспективи подальшої підтримки НАЗК в рамках згаданого проекту або подати до Мінекономрозвитку відповідне звернення щодо виключення НАЗК із переліку реципієнтів проекту.

Офіс з реагування на надзвичайні ситуації АМР США та Міністерство оборони США продовжують надавати підтримку у напрямку **«Відновлення Донбасу та підтримка внутрішньо переміщених осіб»** (5 проектів загальною контрактною вартістю понад 2 млн. дол. США).

За інформацією Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньопереміщених осіб України, в рамках проекту «Економічні можливості постраждалих від конфлікту» продовжується надання допомоги місцевими волонтерами міста Маріуполя сім'ям, що постраждали, проведено форум молодіжних платформ, організовано курси з векторної графіки, створено музейну лабораторію в Лисичанському історичному музеї, де проводяться навчання з використання квадрокоптерів, камер, ноутбуків, в яких взяли участь понад 600 учнів шкіл. Проведено фінальний воркшоп для працівників музеїв Донецької та Луганської областей, 10 дослідницьких подорожей до міст на Сході України. Для замовників торгів, представників бізнесу, журналістів та активістів проведено навчальні заходи щодо подання скарг до місцевих органів влади при виявленні порушень під час

проведення торгів через систему Prozorro. Проводяться просвітницькі, навчальні та інші заходи для молоді з метою розвитку їх навичок щодо започаткування власного бізнесу, самозайнятості та підприємництва. Проводяться заходи для активістів та представників громад з метою розвитку їх активної участі в житті міст та громад, комунікаційних навичок з представниками влади.

За висновками МінТОТ, надана допомога відповідає потребам реципієнтів.

За інформацією Луганської обласної військово-цивільної адміністрації, у рамках проектів фахівцями та кваліфікованими тренерами було проінформовано про мінну небезпеку 4107 дітей та 3804 дорослих мешканців Луганської області. Навченими партнерами ДРБ/ДГР було проінформовано 12 613 дітей та 6 317 дорослих. Розроблені 3 статичні карти для потреб ДСНС та ВЦА Луганської області; створена перша версія веб-карти для потреб ВЦА Луганської області; надруковано 54 паперові карти великого розміру для ДСНС Луганської області, 35 паперових карт - для ВЦА Луганської області. Також проводились тренінги з питань цивільного захисту.

Результати реалізації проектів відповідають потребам реципієнтів та очікуваним результатам їх впровадження.

За інформацією Донецької обласної військово-цивільної адміністрації, у рамках проектів 44870 ВПО, абсолютна більшість з яких проживали/проживають на території Донецької області та перемістилися з місця постійного проживання внаслідок конфлікту, а також інше населення, що постраждало від конфлікту (особи, що проживають у населених пунктах, що розташовані на лінії розмежування або поблизу неї), отримали правову допомогу. Фахівцями ДГР та кваліфікованими тренерами було проінформовано про мінну небезпеку понад 28000 місцевих мешканців, з них 18356 дітей у віці від 6 до 17 років, 10642 дорослих. Проведено понад 800 сесій з ІМН в місцевих громадах та школах.

Надано 45 грантів для створення робочих місць для жителів прифронтової зони, виконано роботи з метою відновлення систем водопостачання та каналізації, з метою підтримки санітарно-гігієнічних вимог та особистої гігієни надано 2747 гігієнічних наборів для осіб, які постраждали в результаті бойових дій на сході України, надано будівельні матеріали для відновлення соціальних об'єктів, 1 соціальний об'єкт було забезпечено твердим паливом на зимовий період, для 118 домогосподарств проведено ремонт дахів приватних будинків та встановлено нові вікна.

Надана допомога сприяє покращенню гуманітарної та економічної ситуації в регіоні.

За інформацією Хмельницької обласної державної адміністрації, в рамках проекту за підтримки Міністерства оборони США в гуртожитку, де проживають ВПО, проведено ремонт в 12 кімнатах, 2 санвузлах, коридорі та замінено 460 кв.м старих вікон.

3.2 МТД з боку Уряду ФРН

Протягом I півріччя 2018 року впроваджувався **31 проект** технічної допомоги Уряду ФРН загальною вартістю **280,6 млн. євро** (324,9 млн.дол. США).

Уряд ФРН впроваджує програми та проекти допомоги через такі донорські установи:

Донорська установа	Кількість проектів	Вартість євро
Федеральне міністерство економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ)	21	246 911 876
Кредитна установа для відбудови (KfW)	2	14 926 812
Федеральне міністерство закордонних справ Німеччини	3	7 590 014
Федеральне міністерство продовольства та сільського господарства Німеччини (BMEL)	4	8 640 533
Федеральне міністерство внутрішніх справ Німеччини (BMI)	1	2 576 394
Загалом	31	280 645 629

03-04 травня 2018 року, за ініціативи Мінекономрозвитку, **вперше проведено огляд** стану реалізації проектів технічної допомоги, що фінансуються Урядом ФРН.

У заході взяли участь представники Посольства ФРН в Україні, офісів GIZ та KfW, Мінекономрозвитку, а також представники українських міністерств та відомств — бенефіціарів проектів (Мінрегіон, Мінсоцполітики, МінТОТ, ДСНС, Мінфін).

Під час заходу в режимі двостороннього діалогу сторони обговорили загальні результати реалізації проектів, спрямованих на відновлення Донбасу, підтримку ВПО та регіональний розвиток, основні виклики та здобутки, перспективи подальшої співпраці, спільні плани щодо розповсюдження знань та інформації, отриманих в рамках цих проектів.

Також було домовлено продовжувати практику перегляду проектних портфелів за секторами допомоги у майбутньому.

Найбільші обсяги допомоги Уряду ФРН у звітному періоді були спрямовані за пріоритетними напрямками «Відновлення Донбасу та підтримка внутрішньо переміщених осіб» – 106,5 млн. євро та «Регіональний розвиток, децентралізація, добре врядування» – 125,6 млн.євро.

Напрямок «Відновлення Донбасу та підтримка внутрішньо переміщених осіб»

Проект «Зміцнення спроможності українських територіальних громад до прийняття внутрішньо переміщених осіб в Україні» спрямований на покращення якості надання публічних послуг у Харківській, Дніпропетровській та Запорізькій областях, попит на які виріс у зв'язку із збільшенням кількості ВПО. В рамках проекту:

За інформацією Міністерства соціальної політики України, 202 спеціалісти взяли участь у тренінгах з надання психосоціальної допомоги, з питань медіації та управління конфліктами, щодо різних методів фізичної та психологічної реабілітації, створено 2 тимчасових центри для осіб, які постраждали внаслідок гендерно-обумовленого насилля (ГОН), передано транспортний засіб для роботи мобільної бригади з профілактики ГОН, 11 центрам соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

передано обладнання для створення діалогових просторів, 556 ВПО пройшли тренінги з питань започаткування власного бізнесу, 25 осіб пройшли тренінг з психотерапії для лікування психологічних травм та надання психологічної допомоги, 30 представників Нацполіції, ювенальної юстиції пройшли тренінги з профілактики ВІЧ/СНІДу.

За інформацією Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, з метою покращення якості надання медичних послуг було надано медичне та комп'ютерне обладнання медичним закладам Дніпропетровської та Запорізької областей, проведено курси комп'ютерної грамотності для 531 медичного працівника, тренінги з покращення навичок комунікації та запобігання стресу для 81 сімейного лікаря, круглі столи щодо розуміння медичної реформи для 100 медичних працівників, підготовлено 27 менеджерів змін у сфері охорони здоров'я. З метою покращення якості надання адміністративних послуг надано ІТ обладнання, кейси «Мобільний офіс» та меблі для ЦНАПів в Харківській, Дніпропетровській та Запорізькій областях, 74 учасники покращили навички спілкування з клієнтами. З метою покращення якості надання соціальних послуг надано ІТ обладнання, кейси «Мобільний офіс» та меблі департаментам соціального захисту, проведені навчальні семінари для співробітників сфери соціальних послуг. Також було надано ІТ обладнання та меблі бібліотекам, будинкам культури та будинкам школярів у Харківській, Дніпропетровській та Запорізькій областях.

За висновками Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, надана допомога цілком відповідає потребам реципієнтів та бенефіціара. Проведені заходи сприяють інтеграції ВПО та залученню громадян до процесів планування та надання публічних послуг.

За інформацією Державної служби України з надзвичайних ситуацій, у рамках проекту «Підтримка України в управлінні надзвичайними ситуаціями» отримано спеціальні аварійно-рятувальні машини легкого типу для ліквідації наслідків дорожньо-транспортних пригод, медичне обладнання для їх укомплектування, захисний одяг для рятувальників та ремонтні набори до дихальних апаратів. Також проведено спільні тренінги для рятувальників з використанням спеціальних аварійно-рятувальних автомобілів легкого типу за напрямком домедичної допомоги постраждалим в ДТП та вивільнення постраждалих за допомогою рятувального гідравлічного обладнання, у м. Запоріжжі проведено акцію «Запобігти! Врятувати! Допомогти!» у рамках Фестивалю сім'ї.

За висновками бенефіціара, надана допомога сприяє зміцненню спроможностей ДСНС України та громадянського суспільства в управлінні надзвичайними ситуаціями.

За інформацією Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, у рамках нового проекту «Професійна інтеграція внутрішньо переміщених осіб» проведено серію тренінгів з фасилітації Інституту колективного лідерства, за результатами яких було створено 6 інноваційних проектів, спрямованих на зміну рамкових умов на ринку праці та у сфері отримання/підвищення кваліфікації, що сприятиме працевлаштуванню ВПО.

Напрямок «Регіональний розвиток, децентралізація, добре врядування»

За інформацією Мінрегіону, у рамках проекту «Реформа управління на Сході України» підтримано створення Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП), надано цільову допомогу на їх облаштування, проведено навчання та ознайомчі візити до Німеччини для фахівців. Надано технічну та консультативну підтримку 10 комунальним підприємствам у сфері водопостачання та водовідведення, запропоновано новий підхід щодо формування тарифів у сфері водопостачання та водовідведення. На двох водоканалах впроваджено сучасну систему управління активами. Організовано навчальну поїздку до Чехії з питань розвитку водного господарства. Реалізовано 8 проектів міжмуніципального співробітництва, в яких задіяні понад 30 громад. Встановлено 1364 житлових модулів для розміщення 3456 ВПО на сході України. Для 527 ВПО проведено спеціалізовані тренінги (бухгалтерія, веб-дизайн, початок власної справи, англійська мова, кулінарія, комп'ютерна грамотність, курси крою та шиття, перукарів).

В рамках проекту «Реформа управління на Сході України II» проводились навчальні заходи з підвищення професійно-психологічної компетенції для представників ЦНАПів, семінари, форуми, конференції для представників місцевих громад, органів виконавчої влади з розвитку міжмуніципального співробітництва, організовано навчальну поїздку до ФРН з питань поводження з твердими побутовими відходами для представників органів влади та місцевого самоврядування Полтавської області, розроблені публікації та інформаційні буклети.

В рамках проекту «Підтримка реформи децентралізації в Україні/U-LEAD з Європою: Програма для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку – Компонент I» проводились опитування представників ОТГ з питань організації роботи нової об'єднаної громади та децентралізації (373 з 394 ОТГ взяли участь в опитуванні).

В рамках проекту «Інтегрований розвиток міст в Україні» розроблено проекти Концепцій інтегрованого розвитку для 4-х пілотних міст - Чернівці, Вінниця, Житомир, Полтава, підвищено рівень кваліфікації співробітників міських рад (189 тренінгів, понад 3 000 учасників), представниками 4-х пілотних міст взято участь в міжнародних заходах (Грузія, Кіпр, Німеччина), для кожного пілотного міста розробляється та впроваджується демонстраційний проект вартістю 50 000 євро, які наочно доводять переваги нового планувального підходу, створено онлайн-бібліотеку з інтегрованого міського розвитку.

За висновками Мінрегіону, надана допомога відповідає потребам реципієнтів, проектами зроблено значний внесок у загальне покращення якості надання населенню адміністративних та комунальних послуг. Допомога також сприяє підтримці процесу національного реформування з розбудови децентралізації і місцевого самоврядування, покращенню умов тимчасового розміщення та перебування ВПО, створенню передумов для розвитку пілотних міст відповідно до Європейської хартії місцевого самоврядування та Лейпцизької хартії сталого європейського міста.

За висновками Міністерства фінансів України, отриманий в рамках проекту «Розбудова адміністративних потужностей у сфері державних фінансів в Україні»

міжнародний досвід використовується у законопроектній роботі з метою удосконалення законодавства щодо акцизного податку, виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, зокрема Угоди про асоціацію, щодо наближення національного законодавства до законодавства ЄС.

У звітному періоді було успішно завершено роботу проекту за підтримки Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) «Програма підтримки «зеленої» модернізації української економіки.

За інформацією Мінекономрозвитку, у рамках проекту «Програма підтримки «зеленої» модернізації української економіки» надано підтримку в розробці 3 стратегічних документів: Стратегії розвитку МСП, Національної стратегії управління відходами, проекту Стратегії промислового розвитку України. Також проведено воркшоп для Мінекономрозвитку та Держкомстату з питань інституціоналізації та визначення показників оцінки досягнення Цілей сталого розвитку на національному рівні. 510 учасників взяли участь у форумах з обговорення інноваційних екологічних рішень бізнесу; організовано 14 зустрічей у форматі Green Hub за тематикою екоінновації, ековідповідальність бізнесу, поводження з відходами та екоресурси; розроблено ТЕО оптимального технологічного рішення проблеми поводження з шахтними водами Кривбасу; проведено 7 тренінгів (188 учасників) про перспективи та інструменти зеленої модернізації економіки; 3018 осіб взяли участь у тренінгових заходах для надавачів «зелених» послуг у двох регіонах.

У рамках проекту «Стипендіальна програма німецької економіки для України (Німецька програма стажування для представників бізнесу)» 118 осіб успішно пройшли стажування у німецьких компаніях, 73 німецькі компанії надали можливість проходження практики для українських студентів та випускників, здійснюється організація зустрічей з окремими представниками ділових кіл і діячами політики та громадянського суспільства.

За висновками Мінекономрозвитку, отриманий досвід сприяє працевлаштуванню учасників, встановленню професійних контактів та підтримці зв'язків навіть після закінчення програми через мережу випускників для обміну професійним досвідом.

3.3 МТД з боку Уряду Канади

Протягом I півріччя 2018 року впроваджувалось **16** проектів технічної допомоги загальною вартістю понад **167 млн. канадських доларів** (141, 4 млн. дол. США).

Уряд Канади робить найбільш помітний внесок у сектори **«Урядування та громадянське суспільство» та «Аграрний»**

У секторі **«Урядування та громадянське суспільство»** впроваджувалось 7 проектів загальною вартістю понад **57,7 млн. кан. дол.**, 3 з яких було завершено.

За інформацією Державного комітету телебачення і радіомовлення, проект **«Сприяння журналістським розслідуванням»** став провідною національною

програмою з розслідувальної журналістики. Протягом чотирьох років реалізації проекту було випущено 422 відеосюжети з розслідуваннями, проведені реципієнтами. Ці сюжети транслювалися у 158 телепрограмах «Слідство.інфо». Ще 146 мультимедійних розслідувань було створено та опубліковано на веб-порталі Hromadske.ua, а також на порталах інших реципієнтів. Програма Slidstvo.info транслювалася щотижня на Інтернет-каналі Hromadske.ua, через суспільну телевізійну мережу UA:Перший, національну телевізійну мережу 24 каналу та 17 регіональних телеканалів членів Незалежної асоціації мовників. Журналісти-учасники проекту відстежували широке коло питань, включаючи корупцію вищих посадових осіб; системи освіти та охорони здоров'я; корупцію в українському військовому відомстві; викрадення, катування та вбивство правозахисників в Криму, підконтрольному Росії; а також непотизм, незаконне збагачення, приватизацію та землекористування. Завдяки проведеним навчанням, тренінгам та семінарам журналісти покращили свої професійні навички у виробництві телевізійних розслідувань на 16%; медіа юристи скоригували понад 80% вироблених телевізійних розслідувань з метою підвищення правової безпеки журналістів.

За висновками Держтелерадіо, заходи та активності, проведені в рамках проекту, цілком відповідали потребам реципієнтів. Усі аспекти потреб реципієнтів були враховані під час реалізації проекту.

За інформацією Центральної виборчої комісії, в рамках проекту «Посилення спроможності учасників виборчих процесів» було розроблено та запроваджено ефективну модель навчання членів виборчих комісій (друку та розповсюдження посібників, пам'яток, навчальних матеріалів для членів дільничних виборчих комісій, проведення навчальних семінарів та тренінгів). Також проводились заходи (конференції, круглі столи, семінари, опитування тощо) з підвищення правової культури учасників виборчого процесу та з метою налагодження зв'язків та обміну досвідом між ЦВК та органами адміністрування виборів інших країн. Крім того, в будівлі ЦВК облаштовано службові приміщення для центру управління навчанням учасників виборчих процесів (члени виборчих комісій, працівники органів Державного реєстру виборців).

За інформацією Міністерства юстиції України, у рамках проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» було випущено 30 000 примірників буклетів, видрукованих шрифтом Брайля, що інформують про види безоплатної правової допомоги та були розповсюджені серед обласних організацій Українського товариства сліпих (УТОС), навчальних закладів для дітей з вадами зору, реабілітаційних та навчально-інформаційних закладів УТОС. Крім того, було випущено буклет «Твої права – твій надійний захист: правові орієнтири для кожної дитини». Також проводились тренінги з використання у роботі довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalAid» та з питань гендерної політики. У містах Дніпро, Львів, Одеса, Харків відбулося відкриття правових клубів «Pravokator» (міжрегіональної ресурсно-комунікаційної платформи), головною метою яких є вивчення та поширення кращих практик у сфері права і правосуддя, впровадження їх у життя на рівні територіальних громад. Розпочалася інформаційна кампанія «Безоплатна правова допомога – завжди поруч».

За висновками Міністерства юстиції України, проведені тренінги з використання у роботі довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalAid» сприятимуть наповненню її бази правовими консультаціями, спрощенню та пришвидшенню процесу надання безоплатної первинної правової допомоги, посиленню правової спроможності громад та окремих громадян; запуск та робота правових клубів у містах сприятиме вивченню та поширенню кращих практик у сфері права і правосуддя, впровадження їх у життя на рівні міст та територіальних громад прилеглих регіонів; підвищення ефективності комунікацій з цільовими групами населення та партнерськими організаціями сприятиме підвищенню правової обізнаності та спроможності населення, ефективному інформуванню про роботу системи надання безоплатної правової допомоги в Україні.

За інформацією Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, у рамках проекту «*Експертна підтримка врядування та економічного розвитку (EDGE)*» розроблено паспорт реформи та перелік ключових ініціатив; визначено перелік топ-15 адміністративних послуг; надається повноцінна консультаційна підтримка в реформуванні адміністративних послуг; проведено комплексний аналіз системи, розроблено карту проблем та пропозицій їх рішення; визначено невідповідності національного законодавства нормам ЄС та розроблено рекомендації щодо приведення їх у відповідність; проведено пошук кращих практик країн ЄС та змінено структуру та наповнення звітів; розроблено ряд методичних рекомендацій для органів ринкового нагляду; розроблено комплексну програму навчання, що базується на кращих європейських практиках та враховує локальну специфіку.

За інформацією Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, в рамках проекту «*Експертна підтримка врядування та економічного розвитку (EDGE)*» для надання системної допомоги було сформовано групу експертів за секторами децентралізації: Місцеві фінанси, Охорона здоров'я (первинний рівень/сільська медицина), Середня освіта та Місцева дорожня інфраструктура., учасниками якої надавалась допомога у розробці 29 НПА. Крім того, сформовано плани нормативно-правового забезпечення реформи по 5 секторах (місцеві бюджети, інфраструктура, адміністративно-територіальний устрій, житлово-комунальне господарство, культура) та запроваджено щомісячний моніторинг реформи по цих 5 секторах, для здійснення якого у розрізі секторів було підготовлено перелік ключових показників та формат надання даних. Здійснено щомісячний моніторинг результатів фінансової децентралізації. Здійснено аналіз системи навчання голів ОТГ. Забезпечено комунікаційну підтримку реалізації реформи децентралізації шляхом публікації аналітичних та новинних статей на офіційних сайтах «Децентралізація влади», «Національна рада реформ», «Бізнес цензор», «MIND UA», «Lira.net».

За інформацією НАБУ, у рамках проекту «*Експертна підтримка врядування та економічного розвитку (EDGE)*» отримано технічні засоби та меблі для функціонування тренінгових кімнат. Розроблена Комплексна навчальна програма, в рамках якої проводяться тренінги для детективів та детективів-аналітиків. Також проводяться тренінги для персоналу НАБУ з метою удосконалення рівня знань та навичок.

За інформацію Мінінфраструктури, у рамках проекту проекту «Експертна підтримка врядування та економічного розвитку (EDGE)» консультантами Проектного офісу з підготовки до аудиту Міжнародної морської організації (ІМО) надавалась експертна допомога, зокрема, було здійснено аналіз національного законодавства в сфері водного транспорту на предмет відповідності обов'язковим інструментам ІМО; надано рекомендації щодо удосконалення національних НПА та операційної діяльності Морської адміністрації при виконанні функцій держави прапору/порту, прибережної держави.

За висновками Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, НАБУ, Мінрегіону, Мінінфраструктури, надана допомога відповідає потребам реципієнтів та сприяє підвищенню ефективності та моніторингу ринку щодо безпечності продукції; налагодженню діалогу та співпраці між заінтересованими сторонами; зменшенню регуляторного навантаження на бізнес і підвищенню рівня відповідальності бізнесу щодо безпеки продукції, очищенню ринку від недобросовісної конкуренції, що підвищує інвестиційну привабливість країни. За результатами роботи проекту посилено спроможність НАБУ щодо попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень. Надана Мінінфраструктури експертна допомога дозволила успішно пройти аудит (11 – 18 червня 2018 року.), отримавши мінімальну кількість зауважень (9 зауважень, одне спостереження), які мають бути усунені відповідно до Плану коригуючих заходів, узгоджених з командою аудиторів ІМО.

За інформацією Міністерства внутрішніх справ, у рамках «Проекту підтримки підготовки поліцейських РТАР» Академія патрульної поліції та Департамент патрульної поліції Національної поліції України отримали спеціалізоване обладнання, маркерну зброю, комп'ютерне та офісне технічне обладнання і програмне забезпечення, велоспорядження, меблі, обладнання для тренінгів, спортивні товари та тренажери. Крім того, для персоналу було проведено семінари та робочі зустрічі.

За висновками МВС, проект відповідає потребам реципієнтів та поставленим цілям і завданням.

У «Аграрному» секторі протягом звітнього періоду впроваджувалось 3 проекти загальною вартістю понад 52,3 млн. кан. дол., один з яких було завершено

За інформацією Мінагрополітики, в рамках:

проекту «Український проект бізнес-розвитку плодоовочівництва» через ПАТ «Мегабанк» реалізується програма для розширення фінансових можливостей виробників плодоовочевої продукції, в рамках якої 8 клієнтів з південних регіонів країни отримали фінансування на суму понад 7 млн.грн. Розгорнуто програму стимулювання покупок агровиробниками прогресивних технологій та сервісів, результатом дії якої у звітному періоді стало підписання контрактів з 20 постачальниками МРТ, також 777 клієнтів скористалося **електронними ваучерами** та отримали знижки. З метою консолідації малих та середніх виробників з фермерами лідерами для апробації виробничо-побутових ланцюжків проводиться робота з групами дрібних та середніх виробників для вирощування однотипної продукції для подальшої її реалізації гуртовим покупцям. Організовано роботу **Агро-інтернатури** для студентів випускних курсів ВНЗ, проводяться виїзди в провідні господарства для

студентів і викладачів, в ТДАТУ запроваджено нову програму для спеціальності «Виноградарство та садівництво». Проводяться освітні та інформаційні заходи для виробників продукції. Активно працює сайт проекту, на якому розміщено інформацію про план заходів та результати роботи, корисна інформація з питань виробництва та маркетингу плодоовочевої продукції.

«Проекту розвитку зерносховищ та сільськогосподарських кооперативів в Україні» створено 2 зернові сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, які застосовують практики екологічно безпечного виробництва; проведено навчання працівників кооперативів та фермерів з питань зберігання та переробки зерна, 9 гендерно-чутливих блоків тренінгів для дорадників в сільськогосподарській галузі. Створено 2 фонди кредитування посівів та 2 гендерних фонди. Побудовано кооперативне зерносховище, проводяться пуско-налагоджувальні роботи та підготовка до введення в експлуатацію.

Проекту *«Розвиток молочного бізнесу в Україні»* створено групу з 17 сімейних ферм щодо вдосконалення навиків бізнес менеджменту ферм, які ведуть облік доходів та витрат для кращого управління фермами, проведено 27 семінарів, 11 демонстраційних заходів для членів правління кооперативів з основ кооперації та використання принципів ефективного управління кооперативами, методів ефективного збору молока, проведено навчання персоналу кооперативів з експлуатації обладнання зі збору і обробки молока, доїльних установок для доїння корів на пасовищах.

За інформацією Дніпропетровської, Запорізької та Миколаївської обласних державних адміністрацій, в рамках зазначених проектів за звітний період для малих та середніх агровиробників проведено 90 навчальних заходів з питань агротехнологій, агробізнесу та маркетингу, 3 конференції, 15 інформаційних заходів, зустрічей в РДА та ОТГ, 3 вебінари, 1 круглий стіл, конкурс з професійної майстерності серед студентів університету та коледжів «Кращий обрізувальник винограду і плодкових дерев», організовано стажування для 7 здобувачів вищої освіти МНАУ, взято участь виставці «Fruit Logistica» та у Польщі – «Polagro», створено 2 прибуткових сільськогосподарських кооперативи та 2 фонди кредитування посівів; 600 фермерів-членів кооперативів формують великі партії молока для продажу, успішно працюють 5 кооперативів, проводяться навчальні поїздки.

За висновками Міністерства аграрної політики та продовольства, надана допомога узгоджується з пріоритетами розвитку областей та відповідає потребам реципієнтів. Крім того, допомога сприяє зростанню конкурентоздатності виробників зерна, підвищенню рівня і обсягів реалізації сільськогосподарської продукції, розширенню її асортименту, поширенню кращих та сучасних технологій молочного виробництва серед населення, підприємництву молока та ефективному її продажу, впровадженню високоефективних технологій виробництва в обробці земель та внесенню добрив, поширенню використання ресурсозберігаючих технологій виробництва, сучасних засобів захисту та добрив.

За висновками Дніпропетровської, Запорізької, Миколаївської обласних державних адміністрацій, надана допомога відповідає потребам реципієнтів та здійснює позитивний вплив на розвиток сільських територій, розвиток людського

капіталу, підтримку малих і середніх виробників, розвиток їх потенціалу, формування додаткових доходів, надає доступ до ресурсів відповідно до потреб фермерів.

3.4 МТД з боку Уряду Королівства Норвегія

Протягом I півріччя 2018 року впроваджувалось **12 проектів** технічної допомоги загальною вартістю **142,4 млн. норвезьких крон** (17,1 млн. дол США). Найбільші обсяги допомоги надавались у секторах **«Ядерна безпека»** та **«Урядування та громадянське суспільство»**.

Переважна більшість проектів реалізовувалась у секторі **«Ядерна безпека»** (**8 проектів** загальною вартістю **6,6 млн. норвезьких крон**) відповідно до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Королівства Норвегія про співробітництво у сфері ядерної і радіаційної безпеки, зняття з експлуатації Чорнобильської атомної електростанції та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему від 30.11.2012.

За інформацією Державної інспекції ядерного регулювання, у рамках проектів «Розробка керівництва з оцінки культури безпеки і людських та організаційних факторів під час аналізу досвіду експлуатації», «Розробка вимог до структури та змісту протиаварійної документації АЕС», «Посилення аварійної готовності до реагування в Україні», «Розробка національного нормативного документа щодо радіаційної безпеки при використанні джерел іонізуючого випромінювання», «Перегляд нормативного документа «Правила ядерної та радіаційної безпеки при перевезенні радіоактивних матеріалів», «Розробка нормативних документів верхнього рівня щодо забезпечення безпеки при знятті з експлуатації ядерних установок» В Яких ПРОЕКТИ?? надається експертна допомога у розробці нормативно-правових документів щодо основних вимог радіаційної безпеки у діяльності з джерелами іонізуючого випромінювання, правил ядерної та радіаційної безпеки при перевезенні радіоактивних матеріалів, у сфері розробки протиаварійної документації, реагування на радіаційні аварії, оцінки культури безпеки і людських та організаційних факторів під час аналізу досвіду експлуатації, загальних положень безпеки зняття з експлуатації ядерних установок.

За висновками Державної інспекції ядерного регулювання, надана допомога відповідає потребам реципієнта та сприяє зміцненню регулюючих можливостей Держатомрегулювання у сфері підвищення рівня безпеки експлуатації ядерних установок та зняття їх з експлуатації, забезпеченню безпеки діяльності з джерелами іонізуючого випромінювання та перевезення радіоактивних матеріалів на всіх етапах; посиленню заходів аварійної готовності і реагування на ядерні та радіаційні надзвичайні ситуації.

Через Міністерство закордонних справ Королівства Норвегія впроваджується **4 проекти загальною кошторисною вартістю 135,8 млн. норвезьких крон**, 3 з яких було започатковано у звітному періоді, а саме:

- проект *«Карти для сприяння належному управлінню землями в Україні»*, основною метою якого є підготовка цифрових карт для території України. У рамках проекту було проведено першу місію норвезьких експертів до України для обговорення технічних характеристик референцних станцій та бази топографічних даних, огляд потенційних місць для встановлення референцних станцій;

- проект *«Статистичний розвиток: інституційне співробітництво між Статистикою Норвегії та Державною службою статистики України»* сприяє удосконаленню стратегічного планування та статистичної інфраструктури, орієнтованої на виробництво статистичної інформації відповідно до міжнародних стандартів, підвищенню якості статистичної інформації. В рамках проекту протягом звітного періоду було надано консультативну допомогу Держстату за запланованими напрямками, надана допомога відповідає потребам реципієнта та посилює інституційний потенціал Держстату;

- проект *«Регіональна програма протидії торгівлі людьми»* сприяє удосконаленню національної політики з протидії торгівлі людьми та державному реагуванню шляхом проведення інформаційно-просвітницьких заходів.

За інформацією Міністерства юстиції України, у рамках діючого проекту «Підтримка судової реформи в Україні через повномасштабне впровадження пробації в Україні» проведено робочі зустрічі та круглі столи з підвищення рівня обізнаності учасників кримінального процесу та апробаційної діяльності щодо переваг досудової пробації; створено Робочі групи Харківського та Білоцерківського пілотного регіону щодо налагодження «Ідеї мосту» між установами виконання покарань та пробацією.

За висновками Міністерства юстиції України, надана у рамках проекту допомога відповідає потребам реципієнтів; формування спільного бачення учасників кримінального процесу щодо важливості **застосування досудової доповіді** у кримінальному процесі сприяє суду у застосуванні альтернативних покарань; функціонування пенітенціарної пробації **зменшує рівень** рецидивної злочинності, що передусім **підвищує безпеку** суспільства відповідного регіону шляхом недопущення вчинення повторних кримінальних правопорушень.

3.5 Допомога з боку Уряду Швейцарської Конфедерації

У 2018 році Урядом Швейцарської Конфедерації заплановано виділити **35,45 млн. швейцарських франків** для реалізації проектів технічної допомоги.

Протягом I півріччя 2018 року впроваджувалось **9 проектів** технічної допомоги загальною вартістю **72, 8 млн. швейц. франків** (73, 8 млн. дол. США).

У звітному періоді найбільші обсяги допомоги були спрямовані на сектори **«Енергетика та енергоефективність»** (2 проекти загальною вартістю 35,7 млн. швейц. франків) та **«Регіональний розвиток»** (1 проект загальною вартістю близько 23,3 млн. швейц. франків).

За інформацією Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, у рамках «Проекту з енергоефективності в м. Вінниця» були повністю реконструйовані системи тепlopостачання в трьох мікрорайонах міста, здійснювалась заміна старих газових котлів, було встановлено нову котельню на деревині, що дозволило істотно скоротити споживання природного газу, електричної енергії та викидів парникових газів. Також розпочата робота по впровадженню проекту з підтримки велосипедного руху в м. Вінниця.

В рамках проекту «Підтримка децентралізації в Україні» у різних регіонах України здійснено наступні заходи, підтримано реалізацію 51 проекту з сільського питного водопостачання у 5 областях для 36 000 сільських мешканців; реалізується 5 пілотних проектів водопостачання у малих містах у 4 областях України для 22 000 міських мешканців; розпочато реалізацію 5 проектів з покращення водопостачання у ОТГ в різних областях; реалізується 2 пілотних проекти з сільського водовідведення для 500 сільських мешканців Сумської та Вінницької областей, реалізується 2 міжмуніципальних проекти у сфері поводження з твердими побутовими відходами у Вінницькій та Полтавській областях; на запит Мінрегіону розроблено інтерактивний веб-ресурс – гео-портал «Адміністративно- територіальний устрій України; проведено публічні дискусії з питань об'єднання громад та стану процесу децентралізації в Україні; діє експертна група із надання правових консультацій об'єднаним територіальним громадам у рамках Центрального Офісу Реформ, функціонує он-лайн форум «Правовий супровід реформи (децентралізація)»; створено «Школу місцевого самоврядування» – комплексну навчальну програму для лідерів органів місцевого самоврядування; проведено 6 тематичних ознайомчих візитів для представників місцевого самоврядування, уряду та експертного середовища до Республіки Польща; проведено онлайн е-курс «Інтегроване поводження з ТПВ» та е-курс «Управління проектами з місцевого та регіонального розвитку»; функціонує онлайн платформа - спільнота практик місцевого самоврядування, яка налічує більше 3 тис. учасників; реалізовано всеукраїнський проект «Змінимо країну разом! Децентралізація: нові можливості»; випущено 10 щомісячних випусків англomовного інформаційного бюлетеню про прогрес реформи для донорів, посольств та урядів інших країн; випущено 41 щотижневих випусків інформаційного дайджесту «Реформа №1» для 7000 користувачів; вийшло 40 випусків щотижневої телевізійної програми «Децентралізація – Влада Громади» на телеканалі Рада з охопленням 5 млн осіб; вийшло 30 випусків щотижневої програми «Територія» на Громадському радіо, яка включає інтерв'ю з регіональними партнерами/експертами та охоплює 10 млн слухачів.

За висновками Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, надана допомога сприяє підвищенню рівня енергоефективності та сталому розвитку м. Вінниця, покращенню якості надання послуг і доступу до них у цільових районах, впровадженню ефективних моделей управління досвідом/знаннями у секторі децентралізації і місцевого самоврядування, підтримці процесу національного реформування з розбудови децентралізації і місцевого самоврядування. Надана допомога цілком відповідає потребам реципієнта та міст-партнерів проекту.

Протягом звітнього періоду було розпочато 2 нових проекти:

- «Програма економічного розвитку східної України»;

За інформацією Донецької та Луганської обласних військово-цивільних адміністрацій, в рамках проекту 162 особи, що постраждали від конфлікту в Донецькій та Луганській областях, отримали фінансову допомогу на розвиток самозайнятості/підприємництва, 3 підрозділи Луганського обласного центру зайнятості отримали матеріально-технічну підтримку для підвищення інституційної спроможності; створено 66 нових робочих місць у співпраці з підприємствами малого та середнього бізнесу, поведено ряд тренінгів для співробітників центрів зайнятості та ВПО, підвищено кадровий потенціал.

- «Підвищення спроможності Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України щодо здійснення координації програм з протимінної діяльності та розвиток місцевого потенціалу з планування, координації, управління та реалізації проектів з гуманітарного розмінування»;

За інформацією Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, в рамках проекту проведено оцінку потреб територіальних громад міст Попасна, Золоте та Гірське, складено графік проведення інформування для представників підприємств, установ та організацій щодо мінної небезпеки та небезпеки вибухонебезпечних предметів, проведено аналіз щодо потреб громад в відповідних інформаційних матеріалах (стенди, плакати, флаєри, фліпчарти, попереджувальні маркувальні знаки тощо), розроблено проекти друкованої продукції. За висновками МінТОТ, реалізація проекту сприятиме підвищенню безпеки для населення у даному регіоні.

3.6 МТД з боку Уряду Королівства Швеція

На 2018 рік Урядом Королівства Швеція заплановано виділити **276, 6** млн. шведських крон міжнародної технічної допомоги.

На виконання Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Королівства Швеція про загальні умови технічного та фінансового співробітництва 18 червня 2018 року було проведено **перегляд портфеля** проектів технічної допомоги, що фінансуються Урядом Королівства Швеції. У заході взяли участь представники Мінекономрозвитку України, Посольства Королівства Швеція в Україні, Шведського агентства з радіаційної безпеки (SSM) та представників міністерств та інших органів виконавчої влади України. В ході зустрічі бенефіціари проектів презентували їх результати та обговорили зі шведською стороною подальші напрямки співпраці. За результатами перегляду портфелю було підписано Протокол між Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Посольством Королівства Швеція в Україні щодо перегляду портфеля проектів технічної допомоги та узгодження списку проектів, що фінансуються Урядом Королівства Швеція.

Протягом I півріччя 2018 року впроваджувалось **9** проектів технічної допомоги загальною вартістю понад **211,6 млн. швед. крон (23, 6 млн. дол. США)**. Порівняно з II півріччям 2017 року кількість реалізованих проектів збільшилась на **22%**.

У рамках проекту «Гендерне бюджетування в Україні», за інформацією Міністерства фінансів України, здійснюється робота з Міністерством молоді та спорту

України, Міністерством освіти України, Міністерством соціальної політики і, частково з Міністерством охорони здоров'я України, також Міністерством культури України за 2 напрямками: 1) підтримка гендерного бюджетного аналізу програм та 2) підтримка впровадження рекомендацій.

До роботи з ГОБ долучилось 5 нових областей (Чернігівська, Київська, Одеська, Рівненська, Волинська області). Загальна кількість регіонів, у яких застосовується гендерний бюджетний аналіз, склала 14 областей та м. Київ. Всього для аналізу обрано 26 регіональних програм. В рамках проекту функціонувала друга Школа тренерів з ГОБ, опрацьовані пропозиції робочих груп областей щодо внесення змін та врахування гендерних аспектів до зведення планових показників, що фінансуються з місцевих бюджетів, проведено спільні наради з представниками робочих груп в областях та м. Києві, проведено навчальні поїздки для вивчення практичного досвіду впровадження ГОБ в бюджетний процес на державному та місцевому рівнях в інших країнах. Триває підготовка у 12 областях статистичних збірників «Жінки і чоловіки». Проведено: конференцію в м. Вінниця «Децентралізація, демократизація та місцеве самоврядування», Всеукраїнський форум у м. Дніпро «Рівні права-великі можливості», Український жіночий конгрес в м. Одеса, Всеукраїнську науково практичну конференцію в м. Полтава.

За висновками бенефіціара, запровадження гендерного підходу у бюджетний процес України забезпечить підвищення результативності та ефективності бюджетних видатків, у тому числі покращення якості надання державних послуг. Крім того, заходи в рамках проекту сприяють підвищенню прозорості бюджетного процесу та ефективності використання бюджетних коштів на місцевому рівні.

За інформацією Державного агентства України з управління зоною відчуження, в рамках проекту «Детальна розробка поводження вилучених радіоактивних джерел зі сховищ колодязного типу в Україні» виконано розробку детального технічного рішення для поштучного вилучення зі сховищ колодязного типу відпрацьованих джерел іонізуючого випромінювання спецкомбінатів ДК «Українське державне об'єднання «Радон». Проводяться роботи з розробки технічних вимог щодо відеоспостереження, інструментів захвату джерел у сховищі, розробка технічних вимог щодо конструкції контейнера для відпрацьованих ДІВ гамма випромінювання-штоків, які були вилучені з блоків всіх типів та розміщені у сховищах «колодязного» типу спецкомбінатів ДК «Українське державне об'єднання «Радон».

За висновками ДАЗВ, реалізація проекту сприяє підвищенню безпеки і економічній ефективності поводження з радіоактивними відходами в Україні та поліпшенню інфраструктури поводження з високоактивними джерелами іонізуючого випромінювання в Україні, що позитивно вплине на розвиток системи поводження з радіоактивними відходами в Україні.

За інформацією Державної інспекції ядерного регулювання України, в рамках проекту «Модернізація системи радіаційного та дозиметричного контролю Державного підприємства «УДВП Ізотоп» придбано систему дозиметричного контролю у складі термолюмінесцентного зчитувача TLDcube400 з комплектом термолюмінесцентних детекторів MTS-7 та корпусів дозиметрів для вимірювання $H^*(10)$ та поставлено на майданчик ДП «УДВП Ізотоп», відповідно до специфікацій.

За висновками Державної інспекції ядерного регулювання України, надана допомога сприяє істотному підвищенню рівня радіаційної безпеки ДП «УДВП Ізотоп», забезпеченню на належному рівні захисту життя та здоров'я персоналу та відвідувачів, зменшенню загроз додаткового опромінення людей та забруднення навколишнього середовища. Крім того, отримане обладнання дозволить надавати відповідну допомогу щодо дозиметричних досліджень іншим підприємствам та організаціям України, в рамках створення та забезпечення та функціонування єдиної державної системи обліку та контролю доз опромінення.

За інформацією Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, в рамках проекту «Фізичний захист Хмельницької АЕС» поставлено та введено в експлуатацію відповідні технології і обладнання для модернізації системи фізичного захисту енергоблока № 1 ВП ХАЕС та сучасне обладнання для переоснащення локального пульта управління реакторного відділення енергоблока № 1.

В рамках проекту «Програмне забезпечення RiskSpectrum, RiskWatcher для АЕС «ДП «НАЕК Енергоатом» передано вищезазначене програмне забезпечення, надано підтримку при встановленні та проведено ввідний курс щодо використання цього програмного забезпечення. Передано комп'ютерні коди RiskSpectrum, RiskWatcher, які будуть використовуватись при виконанні розрахунків з аналізу безпеки АЕС на основі фактичного стану систем і обладнання.

За висновками Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, допомога відповідає потребам реципієнтів та сприяє забезпеченню безперервного функціонування систем фізичного захисту ядерних установок та аналізу безпеки АЕС.

За інформацією Державного агентства з питань електронного урядування України, в рамках проекту «Підтримка електронного урядування для децентралізації України» для надання електронних адміністративних послуг у 10 пілотних ЦНАПах закуплено ІТ системи «Трембіта» та «Вулик» та розроблено програмне забезпечення до них. Проведено навчання для 104 державних службовців центральних органів влади та ЦНАПів. Проведено: 2 форуми ІТ керівників, в яких взяло участь 350 учасників, 5 семінарів з питань електронного урядування, інтеграбельності та комунікації (92 учасники), 2 навчально-ознайомчі поїздки до Таллінна (36 учасників).

За висновками бенефіціара, заходи в рамках проекту сприяють нарощуванню потенціалу органів влади з розвитку електронного урядування та підвищення якості розбудови зв'язків та обміну передовою практикою між ЦНАПами та ІКТ персоналом органів місцевого самоврядування.

За інформацією Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, в рамках компоненту «Фінансова децентралізація» проекту «Підтримка децентралізації в Україні» вперше в Україні проведено ґрунтовний аналіз доходів та видатків органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування суб-національного рівня за 2014-2016 роки. Підготовлено та презентовано аналітичний звіт «На півдорозі: “Децентралізація”, реформа фінансів органів місцевого самоврядування та реорганізація державного сектору в Україні у 2014 - 2016 роках”.

В рамках компоненту «Децентралізація у сфері освіти» розроблено та запроваджено кардинально нову (для України) формулу розподілу освітньої субвенції на 2018 рік, запроваджено збір статистичних освітніх даних в електронному форматі з використанням інформаційно-телекомунікаційної системи "Державна інформаційна система освіти", запроваджено консультування щодо створення електронної освітньої платформи НУШ та електронних підручників, проводяться емпіричні дослідження щодо різних аспектів функціонування та управління шкільними мережами України, розпочато роботу з аналізу та вироблення рекомендацій щодо фінансування та управління муніципальними дошкільними навчальними закладами (на прикладі м.Києва). Розроблено стратегію впровадження ефективного управління освітою на місцевому рівні «Нова школа в нових громадах», в рамках якої: проведено регіональні семінари-тренінги у 21 області для представників ОТГ, що відповідають а питання освіти. На базі Дунаєвецької міської ОТГ Хмельницької області створено «Навчально – методичний центр зі збору, систематизації та тиражування кращих практик», на базі якого проводяться семінари, тренінги, навчальні візити представників як ОТГ так і тих, хто ще на етапі створення ОТГ. Створено 9 регіональних команд консультантів з питань освітньої децентралізації, які розпочали самостійно проводити навчання для ОТГ та потенційних ОТГ в своїх регіонах, розроблено низку методичних матеріалів з питань управління освітою в ОТГ, посібник з ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних громадах «Нова школа у нових громадах», практичний poradnik «Стратегія розвитку освіти в громаді».

В рамках проекту «U-LEAD з Європою: програма для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку» за Компонентом 2 «Створення центрів надання адміністративних послуг та підвищення поінформованості населення про місцеве самоврядування» (початкова фаза) у 26 ЦНАПах, які обслуговують біля 400 тис. громадян у пілотних населених пунктах, проведено комплексні відновлювані роботи, поставлено нові меблі та інформаційно-технологічне обладнання, надавалась допомога у вирішенні організаційних питань. Крім того, проведено навчання для персоналу ЦНАПів в 26 громадах (448 осіб).

За висновками бенефіціара, допомога в рамках проектів сприяє покращенню якості послуг і доступу до них у цільових районах, впровадженню ефективної моделі управління досвідом/знаннями у секторі децентралізації і місцевого самоврядування, підтримці процесу національного реформування з розбудови децентралізації і місцевого самоврядування.

3.7 МТД з боку Уряду Японії

Протягом I півріччя 2018 року впроваджувалось **8 проектів** технічної допомоги загальною вартістю понад **2, 7 млрд. японських ієн (24,6 млн. дол. США)**.

Протягом звітного періоду було успішно завершено **4 проекти**, серед яких

- «Розробка робочої документації на модернізацію Бортницької станції очистки стічних вод у рамках реалізації проекту «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації»;

За інформацією ПАТ «Київводоканал», в рамках проекту проведено: геологічні та геодезичні вишукувальні роботи, дослідження стану конструкцій існуючих будівель і споруд та фонового стану навколишнього середовища, зокрема стічних, очищених і річкових вод, якості повітря, рівнів шуму, стану ґрунтів на майданчику. За результатами роботи проекту, ПАТ «Київводоканал» отримав комплексну документацію стадії «Р» та проект тендерної документації для проведення процедури торгів на закупівлю робіт за правилами Японського агентства міжнародного співробітництва (JICA);

- «Створення Національної інфраструктури геопросторових даних в Україні»;

За інформацією Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, в рамках проекту було розроблено проект плану для створення та функціонування Національної інфраструктури геопросторових даних в Україні (НІГД), створено прототип НІГД для пілотної території, закуплено відповідне обладнання, підготовлено проект стандартів географічної інформації для України, розроблено законопроект «Про національну інфраструктуру геопросторових даних», організовано 3 міжнародні конференції в Україні та 3 навчальні поїздки до Японії.

За висновками Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, створення системи НІГД підвищить ефективність управління територіями, сприятиме досягненню прозорості у доступі до державної інформації, спростить надання електронних сервісів та забезпечить можливість своєчасного реагування на надзвичайні ситуації. Досягнуті заплановані кількісні та якісні показники проекту повністю відповідають очікуваням;

- «Економічне відновлення та відбудова життєво важливої інфраструктури у східному регіоні України»;

За інформацією Луганської та Донецької обласних військово-цивільних адміністрацій, в рамках проекту проведено 26 триденних тренінги «Три джерела успішного росту власної справи (загальна кількість учасників - 537 осіб), 5 дводенних тренінги «Фандрайзинг та краудфандинг для реалізації бізнес-проектів» (загальна кількість учасників - 131 особа). Проведено конкурс малих грантів на відкриття/розширення бізнесу серед населення Донецької та Луганської областей. Сукупно надано 41 грант. Надано консультації отримувачам грантів з питань оподаткування, маркетингу, бухгалтерської справи та розвитку бізнесу. Відновлено 2 об'єкти соціальної інфраструктури в Луганській області та 4 об'єкти – в Донецькій області.

За висновками бенефіціарів, реалізація проекту сприяла вирішенню проблеми безробіття серед ВПО та місцевого населення Донецької та Луганської областей та покращенню соціальної інфраструктури регіону.

- «Підтримка згуртування та розвитку громад, що зазнали наслідків конфлікту на Донбасі».

За інформацією Донецької обласної військово-цивільної адміністрації, в рамках проекту було відібрано 5 ініціативних груп в населених пунктах Донецької області, до яких входять представники різних соціальних груп громади (в тому числі ВПО, люди з інвалідністю тощо), здійснена закупівля та передача техніки, обладнання, матеріалів для реалізації планів соціального згуртування цих 5 ініціативних груп, відремонтовано

5 об'єктів соціальної інфраструктури (бібліотеки, будинки культури), проведено тренінги із розвитку громад та соціального згуртування, реалізовано 976 заходів соціального згуртування в 16 громадах Донецької області за участі 50 381 відвідувачів, проведено звітну конференцію за результатами проекту для 300 учасників ініціативних груп проекту з Донецької та Луганської областей.

За висновками Донецької обласної військово-цивільної адміністрації, реалізація проекту сприяла розвитку місцевих громад, їхній соціальній та економічній стабілізації. Проект дозволив громадам стати більш стійкими, краще відновлюватись у пост конфліктних районах та брати активнішу участь у місцевому самоврядуванні.

Протягом звітного періоду було розпочато новий проект «Підтримка економічного відновлення у Східному регіоні України», який спрямований на підтримку ВПО та членів приймаючих громад шляхом покращення для них доступу до можливостей отримання доходу, включаючи збільшення можливостей для працевлаштування та створення нових робочих місць.

За інформацією Державного комітету телебачення і радіомовлення України, в рамках діючого «Проекту розвитку потенціалу Суспільного мовника в Україні» було уточнено перелік техніки, необхідної для забезпечення роботи 4х студій для виробництва програм в HD якості, переглянуто План дій щодо оновлення обладнання, створено інтегрований файл - перелік обладнання для контролю експлуатації. Здійснено облік технічних засобів відповідно до норм та стандартів ННК. Під час 2 візитів в Україну експертів JICA/ННК пройшли широкі консультації щодо аналізу ситуації та обміну досвідом з виробництва освітніх програм в Україні, використання та обліку техніки. Також було здійснено навчальний візит представників Національної суспільної телерадіокомпанії України до Японії.

За інформацією Міністерства фінансів України, в рамках проекту «Радник для Міністра фінансів України» Японським агентством міжнародного співробітництва надається послідовна підтримка міністерству у розробці стратегії управління «непрацюючими» кредитами в державному банківському секторі. Завдяки наданій допомоги та особистому вкладу японського радника пана Масару Танака було завершено аналіз фінансово-господарської діяльності трьох банків державного сектору: АТ «Ощадбанк», АТ «Укресімбанк» та АБ «Укргазбанк». Зокрема, було здійснено аналіз 50 великих позичальників у кожному з трьох банків, 7 спільних позичальників трьох банків, та за результатами підготовлено Плани вирішення проблеми непрацюючих кредитів для кожного з банків.

За висновками Міністерства фінансів України, детальний аналіз проблемних активів державних банків дасть можливість Мінфіну ефективніше вплинути на процес врегулювання питання проблемної заборгованості. Вирішення питання проблемних кредитів у державних банках суттєво знизить необхідність додаткової капіталізації з боку держави та сприятиме відновленню кредитування.

Враховуючи досягнуті результати, позитивний вплив проекту на банківський сектор України та необхідність подальшого реформування державного банківського сектору, Міністерство фінансів звернулось з проханням розглянути можливість продовження надання експертної підтримки з боку JICA до 2021 року.

Мінекономрозвитку направило відповідне звернення та заповнену Мінфіном аплікаційну форму на розгляд Посольства Японії в Україні та Офісу JICA в Україні.

IV. Інформація щодо міжнародної технічної допомоги, що надається ЄС

У грудні 2017 року Європейською Комісією затверджено новий Стратегічний документ щодо допомоги Україні на 2018-2020 роки. У цьому стратегічному документі визначені **чотири стратегічні сектори**, які стосуються загальних напрямів реформ в Україні, для виконання яких надаватиметься допомога ЄС:

1. Зміцнення інституцій та належного управління, у тому числі у сфері забезпечення верховенства права та безпеки;

2. Економічний розвиток та розвиток можливостей ринку, у тому числі розвиток приватного сектору та покращення бізнес-клімату;

3. Покращення транспортного сполучення, енергоефективність, захист навколишнього середовища та запобігання зміні клімату;

4. Мобільність та контакти між людьми, у тому числі впровадження більш ефективної соціальної політики.

Індикативний трирічний бюджет фінансування заходів в рамках Стратегії складає **430-530 млн. євро**. Разом з цим, **на кожний рік буде визначатися більш конкретний перелік пріоритетів допомоги** на програмному рівні.

В ході проведення у лютому 2018 року перегляду портфелю проектів ЄС в Україні було узгоджено, що **допомога ЄС в 2018 році буде зосереджена у наступних напрямках:**

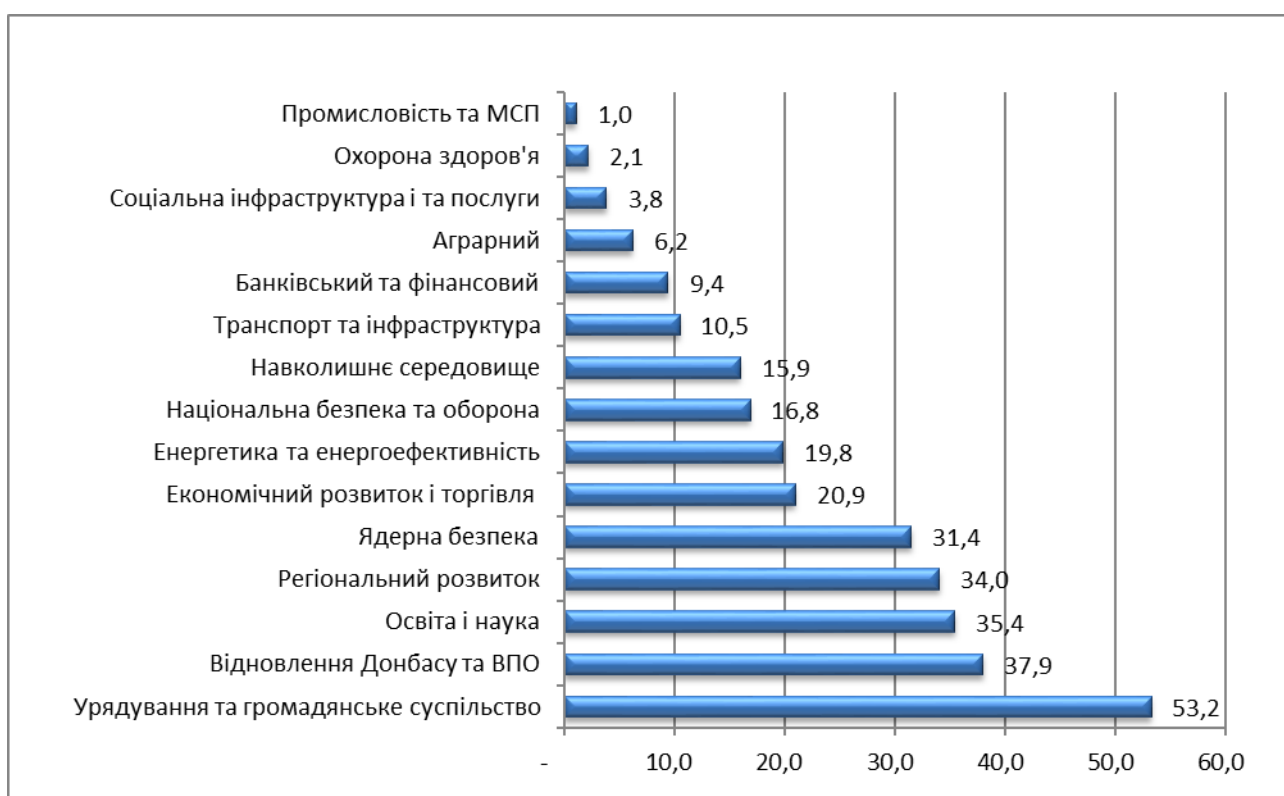
- реалізація програми по енергоефективності (50 млн. євро);
- подальша підтримка України у імплементації угоди про асоціацію (шляхом реалізації програми технічного співробітництва на 2018 рік);
- започаткування програми по освіті і професійному навчанню (шляхом реформування системи профтехучилищ);
- подальша підтримка освітніх програм та програм обміну, надання грантів університетам (шляхом реалізації програми Erasmus та інших навчальних програм);
- реалізація зовнішнього інвестиційного плану ЄС.

За I півріччя 2018 року в Україні реалізувалось **174 проекти** за фінансування ЄС на загальну суму **364 млн. євро**. Допомога надавалась у сферах: урядування та громадянське суспільство, відновлення Донбасу та ВПО, регіональний розвиток, економічний розвиток і торгівля, освіта і наука, національна безпека та оборона, енергетика та енергоефективність, ядерна безпека тощо.

У звітному періоді було **розпочато** реалізацію **68** нових проектів ЄС на загальну

суму **97,0 млн. євро**. Допомога в рамках проектів надається у сферах: регіональний розвиток, енергетика та енергоефективність, освіта і наука, навколишнє середовище, тощо.

Розподіл допомоги ЄС по секторах (млн. євро)

Кількість проектів допомоги ЄС по секторах

Окрім технічної допомоги ЄС також надає на безоплатній та безповоротній основі секторальну бюджетну підтримку в рамках 3 програм у сферах енергетики, регіонального розвитку та державного управління на загальну суму **185 млн. євро**, з яких отримано **55,0 млн. євро** до держбюджету (станом на серпень 2018 року). До кінця 2018 року очікується отримання останнього траншу на суму 12,5 млн. євро по програмі “Програма підтримки секторальної політики – Підтримка регіональної політики України”.

Допомога по проектах ЄС надавалась у різних видах та формах, зокрема консультаційно-дорадча допомога, проведення навчальних заходів, постачання обладнання та матеріалів, виконання будівельних робіт для реконструкції різних об’єктів, надання грантового фінансування.

Найбільший обсяг технічної допомоги ЄС у звітному періоді було спрямовано для фінансування проектів у сферах:

- **Урядування та громадянське суспільство – 13** проектів на загальну суму **53,2 млн. євро**. В рамках проектів проведено конкурси з відбору проектів на підтримку громадянського суспільства на мінігранти, за результатами яких рекомендовано до впровадження 19 міні-проектів зі 179 заявок, а також проведено: 4 веб-семінари; конференцію та 5 тренінгів; проведено 2 дводенні конференції щодо європейських реформ та постійне наповнення та оновлення медіа-порталу. Також проведено зустрічі щодо впровадження системи електронного правосуддя в Україні та покращення веб-сайту Верховного суду. Крім того, розроблено Комунікаційну стратегію із детальними пропозиціями щодо поетапних заходів для державних установ на 2018-2020 роки; зроблено документальний аналіз документів з реформування державного управління;

проведено ряд робочих зустрічей та стратегічних сесій, тренінги, інтерв'ю; розроблено модель бренду РДУ та логобук; підготовлено матеріали про міжнародний досвід у сфері державного управління. В рамках допомоги розроблено та впроваджено нову систему проведення конкурсного відбору для посад фахівців з питань реформ; розроблено інструменти оцінювання нових вимог до кандидатів; проведено навчання конкурсних комісій 13 ЦОВВ, а також в межах проекту проведені заходи навчального характеру, у т.ч. тренінги, круглі столи та конференції, а також надана матеріально-технічна допомога в цілому мали позитивне значення для відомств та сприяли підвищенню кваліфікації працівників відповідних відомств. АДПСУ було отримано обладнання (програмне забезпечення, комп'ютерне обладнання, фото-відео обладнання). Допомога була спрямована на вдосконалення законодавчої бази та проведення перегляду організаційних оперативних структур і методологій існуючої системи послуг для дітей з інвалідністю. Було організовано консультації для фахівців-практиків щодо моделі раннього втручання та проведено спільні наради у пілотних регіонах, а також проведено оцінку існуючих стандартів, які працюють з раннього оповіщення та реабілітації дітей з інвалідністю; розроблено програми навчання та порядок раннього виявлення відставання у дітей.

За висновками бенефіціарів проектів, надана допомога відповідає потребам реципієнта, проекти виконувались відповідно до запланованого графіку.

- **Відновлення Донбасу та підтримка ВПО – 6 проектів на загальну суму 38,8 млн. євро.** В рамках проектів було: прокладено 28000 метрів трубопроводів, встановлено 47 колодязів; розпочато інформаційну кампанію: 3 еко-табору для молоді, 5 тренінгів для молоді щодо ресурсозберігаючих підходів та дбайливого ставлення до природи та випущено щомісячні інформаційні бюлетні "Громадський пояс Донбасу" 1000 примірників. в рамках проекту було відібрано та профінансовано громадські ініціативи (10 шт), та проведено інформаційні заходи та Східноукраїнський форум громадських ініціатив. Також було здійснено ремонт пошкодженого житла та надано гуманітарну допомогу у вигляді гігієнічних наборів та предметів гігієни. Крім того, проведено заходи з відновлення системи водопостачання (8865 чол), підвезення води населенню, відновлення роботи існуючих свердловин. В рамках допомоги видано 16430 баків для зберігання води; 705 бенефіціарів отримали допомогу у вигляді утилізації твердих побутових відходів; 1200 господарств/2100 бенефіціарів отримало грошову допомогу; 25 домогосподарств отримали кошти на ремонт будинків та 199 на відновлення с/г діяльності. Проведено тренінги та надано психологічну підтримку.

Було проведено комплексні заходи щодо очищення від вибухонебезпечних речовин (ВНБ) території України (гуманітарне розмінування місцевості на території Донецької та Луганської областей), а також проведено заходи з інформування про мінну небезпеку (ІМН) шляхом проведення сесії з ІМН на території 250000 м2, що дозволило зменшити ризик та запобігти завданню шкоди громадам, які постраждали від конфлікту у

Східній Україні, райони яких забруднені мінами і ВЗВ. Також надано правову допомогу 1590 ВПО.

За висновками бенефіціарів: заходи в рамках проектів відбуваються відповідно до термінів та відповідають вимогам реципієнтів. Водночас виникають проблеми з процедурою закупівель в рамках проектів, через малу кількість підрядних компаній у регіоні.

- **Освіта і наука – 47 проектів на загальну суму 35,4 млн. євро.** В рамках проектів допомога спрямована на: розробку та реалізацію програм третього циклу вищої освіти в Україні та підготовку МОН проектів нормативно-правових актів та інструктивних документів, що визначають засади забезпечення якості програм третього циклу; підготовку методичного забезпечення, проведення лекцій та семінарських занять, тренінгів, а також публікацію наукових статей; оновлення матеріалів та веб-сайту в рамках програми Еразмус+; розробку стандартів спеціалізації лабораторної практики для магістрів та навчальних програм і планів; проведення навчальної сесії та стажування в європейських навчальних закладах для викладачів університетів та працівників лабораторій; проведено зимову школу для дослідників освіти "Європейські індикатори якості освітніх досліджень" 2018; створено робочі групи для проведення порівняльного міждисциплінарного дослідження, що базується на результатах країн ЄС; проведено міжнародну конференцію дослідників освіти та створено робочу групу для роботи над відкриттям Часопису Української асоціації дослідників освіти; розроблено промоційні матеріали до навчального курсу та проекту Жана Моне та розроблено та опубліковано дидактичні матеріали до курсу "Європейські цінності: політика та культура"; організовано та проведено воркшоп для вчителів шкіл, міжнародну наукову конференцію та брейн-ринг з метою популяризації європейських студій.

За висновками МОН, проекти відповідають вимогам реципієнтів та впроваджуються відповідно до графіку.

- **Регіональний розвиток – 18 проектів на загальну суму 34 млн. євро.** Допомога надавалась для: проведення навчання 263 учасників під час проведення тренінгів, семінарів, майстер-класів, форумів тощо; підготовки і розповсюдження інструкції з розвитку ОТГ та створення коаліції для проведення подальших інформаційних компаній щодо розвитку ОТГ; відбору 11 мікропроектів з розвитку ОТГ до фінансування. В рамках проектів було модернізовано 7 Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАПів) у Волинській області; 5 у Львівській та 3 у Рівненській. Для функціонування ЦНАПів придбано комп'ютерну техніку та офісне обладнання, електронну систему керування чергою, робочі станції для виготовлення біометричних паспортів, а також проведено широку інформаційну кампанію щодо діяльності ЦНАПів. Крім того, налагоджено комунікативну співпрацю між працівниками ЦНАПів у Волинській, Рівненській та Львівській областях та опрацьовано більше 100 нормативних документів, регламентів, процедур надання адмінпослуг. Допомога також надана для ремонту та відкриття 15 ЦНАПів на території України, які обладнані меблями та технікою; запущено перший в Україні Мобільний офіс. а також проведено навчання персоналу ЦНАПів у 26

громадах. В рамках проектів протягом січня-липня 2018 року експерти Інформаційного Центру сприяння транскордонному співробітництву "Добросусідство" провели 250 консультацій для потенційних бенефіціарів, три робочі зустрічі із представниками СТС Програми, а також взяли участь у 4 інформаційних заходах для потенційних бенефіціарів Програми, в тому числі у III Форумі місцевого розвитку, що проходив 21-23 червня 2019 року в м. Трускавець.

За висновками бенефіціарів, проекти відповідають вимогам реципієнтів та планам розвитку областей, а також впроваджуються відповідно до графіку.

- **Ядерна безпека** – 11 проектів на загальну суму 31,4 млн. євро. Продовжувалась реалізація проекту підтримки в управлінні Інструментом співробітництва у сфері ядерної безпеки (ІСЯБ) в Україні, який надає допомогу в усіх секторах ядерної безпеки. Надавалась допомога ЄС у сфері поводження з радіоактивними відходами, зокрема на промисловому комплексі "Вектор". Проводились заходи зі створення установки для звільнення матеріалів від регулюючого контролю на ЧАЕС. Поставлено обладнання для аварійного реагування на спеціалізованих підприємствах Державної корпорації «Радон» і для реабілітації місць зберігання радіоактивних відходів у рамках другої частини проекту U4.01/12BD. Продовжувались роботи по створенню інтегрованої автоматизованої системи радіаційного моніторингу навколишнього середовища на спеціалізованих підприємствах Державної корпорації «Українське державне об'єднання «Радон». Вдосконалено національну систему підготовки в галузі поводження з радіоактивними відходами, зняття з експлуатації та реабілітації забруднених територій.

У сфері підтримки регулятора надавалась допомога з метою посилення можливостей Державної інспекції ядерного регулювання України з регулювання ядерної діяльності, ліцензування та аналізу важких аварій для ядерних установок.

З метою підтримки оператора виконувалась програма співпраці з метою підвищення безпеки та стійкості АЕС НАЕК Енергоатом до зовнішніх екстремальних впливів, зокрема створення системи моніторингу технічного стану будівель і споруд АЕС на основі сучасних методів та технологій.

Надано спеціалізоване обладнання для захисту від хімічних, біологічних, радіологічних та ядерних загроз для підготовки груп швидкого реагування в центрах передового досвіду в Південно-Східній Європі.

Важливим для України є новий проект по реалізації екстрених заходів з ліквідації аварійного стану Придніпровського хімічного заводу (ПДХЗ) у м. Кам'янське (колишній Дніпродзержинськ) в Україні, проте його виконання є під загрозою у зв'язку з невиконанням Україною деяких вимог ЄК.

- **Економічний розвиток і торгівля** – 10 проектів на загальну суму 20,9 млн. євро. В рамках проектів: підготовлено та розповсюджено щомісячник "Моніторинг сприяння торгівлі в Україні" (5 випусків); проведено аналітично-консультативну роботу щодо наслідків запровадженого мораторію на експорт

лісу-кругляку, підготовлено черговий випуск інформаційно-аналітичного бюлетеня "Путівник експортера", порівняльний звіт щодо соціологічного дослідження в регіонах України; проведено третю хвилю конкурсів грантів та визначено 6 переможців. Також, забезпечено доступність на он-лайн платформі ефективного регулювання (regulation.gov.ua) та доопрацьовано проект Плану імплементації Стратегії МСП 2020 (прийнятий урядом в травні 2018р.), розроблено план-графік заходів Публічного діалогу на перше півріччя 2018 року та проводиться редагування згідно з потребами секторів. За результатами проведеного системного перегляду регуляторних актів по кожному конкретному ринку сформовано 13 аналітичних звітів про ефективність регулювання ринку та реалізовано 12 заходів з програми публічних консультацій щодо ефективності регулювання ринків; проведено п'ять практичних Модулів для робочих груп з розробки проектів Операційних цілей щодо розвитку МСП; розроблено рекомендації щодо уніфікованого підходу до формування політик розвитку МСП на рівні областей, міст та ОТГ та розроблено і узгоджено з МЕРТ проект Наказу щодо створення Офісу розвитку підприємництва; проведено ряд форумів, круглих столів, презентацій та семінарів та ведеться регулярне наповнення веб-порталу Платформи ефективного регулювання. Крім того, організовано роботу 2-х офісів у Новомиській об'єднаній територіальній громаді (ОТГ) та Західно-українського ресурсного центру та окреслено вимоги для технічного завдання для залучення інвесторів та проведено круглий стіл із залученням зацікавлених сторін. Надано рекомендації до проекту закону про внесення змін до статті 8 та 22 ЗУ "Про захист економічної конкуренції" (знаходиться на розгляді у Верховній Раді); підготовлено ряд проектів методичних рекомендацій, зокрема, визначення ринків, щодо домінуючого становища, щодо концепції контролю у сфері концентрацій, щодо створення спільних підприємств, щодо створення негоризонтальних концентрацій суб'єктів господарювання, щодо врегулювання конкурентних проблем та інше; проаналізовано регуляторну законодавчу базу та надано відповідні рекомендації; проведено семінари.

- **Енергетика та енергоефективність – 17 проектів на суму 19,8 млн. євро.** Протягом півроку в рамках проектів надавалась допомога з метою підвищення енергоефективності, зокрема, для зменшення енергоспоживання та викидів CO₂ в секторі багатоквартирних житлових будинків міста Долина, підвищення енергоефективності будівель освітніх закладів м. Конотоп. Реалізовувався проект з реалізації Плану дій сталого енергетичного розвитку м. Славутич до 2020 року – здійснення термомодернізації 2-х муніципальних об'єктів бюджетної сфери, проект Energy Go: впровадження Плану дій сталого енергетичного розвитку м. Жмеринка на 2015-2017 роки, здійснювалась модернізація вуличного освітлення міста Мена та модернізація тягової підстанції електротранспорту м. Краматорська. Вживались заходи зі зниження рівня енергоспоживання в будівлях лікарні в м. Вознесеньку. Незважаючи на певні затримки та подовження термінів реалізації проектів, в цілому їх реалізація відбувалась успішно.

Одночасно ЄС надавала підтримку Національній Комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг у процесі реформування ринку електроенергії у процесі впровадження реформ у секторі енергетики відповідно до міжнародних зобов'язань України. Проведено комплексне дослідження підземних газосховищ України. Також надавались консультаційні послуги в рамках проекту "Підвищення ефективності передачі електроенергії (модернізація підстанцій)".

В цілому, за висновками бенефіціарів проектів, надана допомога відповідає потребам реципієнтів, більшість проектів реалізовувались відповідно до графіків.

- **Навколишнє середовище – 15** проектів на загальну суму **14,9 млн. євро**. Допомога надавалась для виконання апробації європейських методів та методик морського екологічного моніторингу та розробку універсальних шаблонів для автоматичного внесення результатів наукових досліджень до бази даних, а також проведено семінари. Також здійснено моніторинг сміття на річках Дунай і Дністер. Крім того, виконано експедиційні роботи на судні "Augusto picard" в районі Філопорного Поля Зернова та проведено моніторинг морських ссавців і морського сміття на паромі УКРФЕРРІ "Круанас сирейс". Також було розпочато тендерні процедури для закупівлі обладнання для конференц залу та навчальних центрів, розроблено комбінований план лекцій для цільових груп та сформовано 4 демонстраційних посіви органічних систем захисту (соя, кукурудза, картопля, плодови). В рамках проектів здійснено консультаційні відрядження та проведено робочі зустрічі з представниками лабораторій та розповсюджено інформаційні матеріали. Крім того, створено веб-сайти проектів в рамках програм територіального співробітництва та укладено договори на виконання робіт, зокрема з дослідження лісової біомаси у залучених областях.

За висновками бенефіціарів проектів, надана допомога відповідає потребам реципієнтів, виконання проектів відбувалось відповідно до графіку.

За висновками Мінекономрозвитку, цілі та напрями допомоги ЄС відповідають пріоритетам, визначеним у програмних документах Уряду та стратегіях регіонального розвитку.

4.1 Програми прикордонного співробітництва

В рамках участі України у регіональних програмах ЄС в **2016 році підписано 4 угоди про фінансування спільних операційних програм прикордонного співробітництва на 2014-2020 роки**: «Україна – Румунія», «Україна – Угорщина – Словаччина – Румунія», «Україна – Польща – Білорусь», «Басейн Чорного моря» в рамках Європейського інструменту сусідства із загальним бюджетом понад **365 млн. євро**. Виконання програм прикордонного співробітництва сприятиме ефективній та взаємовигідній співпраці прикордонних регіонів України та країн-партнерів шляхом реалізації спільних проектів; обміну досвідом та кращими практиками з країнами - партнерами в різних сферах для сприяння вирішенню спільних проблем розвитку;

залученню додаткових ресурсів для збалансованого розвитку та підвищення конкурентоспроможності прикордонних регіонів України.

На виконання положень угод про фінансування спільних операційних програм прикордонного співробітництва прийнято **постанову Кабінету Міністрів України від 11.07.2018 № 554 «Про запровадження національної системи управління та контролю за виконанням спільних операційних програм прикордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства 2014—2020»**, реалізація якої забезпечить впровадження національної системи управління та контролю в рамках програм прикордонного співробітництва, ефективне використання грантових коштів ЄС для фінансування проектів прикордонного співробітництва, спрямованих на соціально-економічний розвиток прикордонних регіонів України.

В рамках Програми **«Україна – Польща – Білорусь» (бюджет програми 183,078 млн. євро)** завершено перший конкурс на подання заявок за тематичними цілями: «Спадщина», «Доступність», «Безпека» та «Кордони». Результати конкурсу затверджено на засіданнях Спільного моніторингового комітету програми протягом II півріччя 2017 року – I півріччя 2018 років. За результатами конкурсів по 4 тематичних цілях відібрано 65 проектів на суму 113,05 млн. євро, з яких українські бенефіціари братимуть участь у 38 проектах та отримають фінансування на суму 24,6 млн. євро. Наразі триває процедура підписання грантових контрактів.

Також в ході підготовки програми було сформовано перелік з 10 великих інфраструктурних проектів, включених до основного списку. Українські установи беруть участь в 3 проектах, поданих Львівською, Волинською та Закарпатською облдержадміністраціями. Загальна вартість проектів для України – 17 млн. євро. У липні 2018 року ці проекти було затверджено ЄК, наразі триває процедура підписання грантових контрактів.

Станом на серпень 2018 року вже підписано 19 грантових контрактів по проектах, в яких беруть участь українські бенефіціари (в якості головних аплікантив та партнерів проектів).

Станом на серпень 2018 року Мінекономрозвитку здійснено процедуру державної реєстрації 8 проектів (програм) на суму 6,0 млн. євро.

1 серпня 2018 року розпочато **другий конкурс заявок на отримання малих грантів/конкурс для мікропроектів** (сума гранту 20 тис – 60 тис. євро) за тематичною ціллю **«Спадщина»** в рамках 2 пріоритетів:

Пріоритет 1.1 - **Популяризація місцевої культури та історії;**

Пріоритет 1.2 - **Популяризація та збереження природної спадщини**

З бюджету Програми на цей конкурс проектів виділено загалом 5,2 млн.євро. Кінцевий термін подання проектних заявок на конкурс – 31 жовтня 2018р. Очікувана дата відбору проектів – червень 2019 року.

В рамках спільної операційної програми **«Україна – Угорщина – Словаччина – Румунія 2014-2020» (бюджет програми 74,0 млн. євро)** завершено проведення **першого конкурсу заявок на реалізацію великих інфраструктурних проектів** за пріоритетами:

- 1) **стале використання навколишнього середовища прикордонної території - збереження природних ресурсів, заходи по скороченню викидів парникових**

газів і забруднення річок;

2) розвиток транспортної інфраструктури для підвищення мобільності людей і товарів;

3) розвиток інфраструктури інформаційно-комунікаційних технологій і обміну інформацією;

4) підтримка спільних заходів щодо попередження природних і техногенних катастроф, а також спільних дій під час надзвичайних ситуацій.

Бюджет конкурсу складає 22 млн. євро.

За результатами конкурсу із 9 проектів **відібрано 5:**

- Модернізація дорожнього сполучення між регіоном Пресув та Закарпатською областю – Адміністрація доріг регіону Пресув (Словаччина), бюджет – 3,7 млн. євро, для України – 1,8 млн. євро;
- Посилення транскордонної безпеки спільними заходами, спрямованими на запобігання затопленням у районі річок Тіса-Тур – Басейнове управління водних ресурсів р. Тіса (Україна), бюджет – 3,7 млн. євро, для України – 2,4 млн. євро;
- Нульові відходи: теорія для усіх, практика для кожного у транскордонному регіоні – ТОВ Тисовське Європейське об'єднання територіальної співпраці (Угорщина), бюджет – 5 млн. євро, для України – 0,9 млн. євро;
- Транскордонний обмін інформацією – розвиток спільного місцевого медійного контенту та медійної мережі – неприбуткове ТОВ Колчей Служба телевізійних програм (Угорщина), бюджет – 6,6 млн. євро, для України – 0,7 млн. євро;
- Дороги до здорового лісу: стійкі, адаптивні, різноманітні та відновлювані ліси у транскордонному регіоні України та Словаччини – Ужгородське лісове господарство (Україна), бюджет – 3,2 млн. євро, для України – 1,9 млн. євро.

Всього із 22,2 млн. євро **Україна отримала 8,2 млн. євро.** Наразі триває процедура підготовки до підписання грантових контрактів.

Також завершено **другий** конкурс програми за 6-ма пріоритетами:

3.1. Розвиток місцевої культури та історії в поєднанні з функціями туризму;

6.1. Стале використання навколишнього середовища прикордонної території - збереження природних ресурсів, заходи по скороченню викидів парникових газів і забруднення річок;

7.1. Розвиток транспортної інфраструктури для підвищення мобільності людей і товарів;

7.2. Розвиток інфраструктури інформаційно-комунікаційних технологій і обміну інформацією;

8.1. Підтримка спільних заходів щодо попередження природних і техногенних катастроф, а також спільних дій під час надзвичайних ситуацій;

8.2. Підтримка розвитку здоров'я.

Загальний бюджет конкурсу - **22** млн. євро.

В рамках конкурсу було подано 494 проектних заявки, з яких за результатами першого етапу конкурсу з проведення адміністративної було відібрано 113 проектів на суму 76,1 млн. євро для участі у другому етапі конкурсу. Серед відібраних проектів 31 проект на суму 20 млн євро, головними партнерами яких є бенефіціари з України.

Також частину проектів було відправлено на додаткову перевірку, частина з яких також була допущена до участі у другому етапі конкурсу. Результати першого етапу конкурсу було затверджено на 2-му засіданні Спільного моніторингового комітету програми, який відбувся наприкінці квітня 2018 року.

У липні у м. Бая-Маре (Румунія) відбулось 3-тє засідання СМК, на якому були розглянуті та затверджені результати проведення другого етапу конкурсу, у якому взяли участь 127 проектів на загальну суму 84,5 млн. євро. Серед них 34 проекти на суму 22,4 млн. євро, головними партнерами яких є бенефіціари з України.

За результатами другого етапу конкурсу сформовано основний список рекомендованих до реалізації 35 проектів на суму 18,3 млн. євро, з яких 11 проектів за участі головних аплікантив з України. Також затверджено резервний список з 19 проектів на суму 21,6 млн. євро та відхилено 73 проекти на суму 44,6 млн. євро. Наразі триває процедура підготовки до підписання грантових контрактів.

У рамках Програми **“Басейн Чорного моря”** (бюджет програми **49, 0 млн. євро**) з 31 січня 2017 року до 31 травня 2017 проведено **перший** конкурс на подання заявок за всіма тематичними цілями та пріоритетами програми. Бюджет першого конкурсу складає – **19,7 млн євро**.

Результати відбору проектів були затверджені на засіданні Спільного моніторингового комітету 30 січня 2018 року у Бухаресті. Було визначено основний список з 23 рекомендованих до фінансування та отримання грантів проектів на загальну суму 18,6 млн. євро. З цих 23 проектів українські апліканти братимуть участь у 11 проектах та отримають фінансування на загальну суму 1,5 млн. євро.

3 липня поточного року триває процес підписання грантових контрактів по проектах за результатами першого конкурсу.

Другий конкурс на подання заявок у рамках Програми має розпочатися 1 жовтня 2018 року.

В рамках спільної операційної програми **«Румунія-Україна 2014-2020»** (бюджет Програми – **60 млн. євро**) у 2018 році проведено відбір проектних заявок в рамках:

- **першого конкурсу** проектів типу HARD (з інфраструктурним компонентом на суму щонайменше 1 млн. євро). Загальна сума фінансування за цим конкурсом становить 19,1 млн. євро;
- **другого конкурсу** проектів типу SOFT (без інфраструктурного компоненту або з інфраструктурним компонентом на суму менше 1 млн. євро). Загальна сума фінансування за цим конкурсом становить 17 млн. євро.

Наразі проводиться адміністративна перевірка поданих заявок, у серпні місяці деяким аплікентам були відправлені уточнюючі запити. Після затвердження списку проектів за результатами адміністративної перевірки, вони будуть направлені для подальшої оцінки незалежними експертами.

Завершується процес **затвердження великих інфраструктурних проектів** (далі – ВІП) в рамках програми. Орган управління направив до ЕК наприкінці серпня та початку вересня 2018 року документи з оцінки повного пакету документів по п'яти ВІП за участі України для прийняття рішення щодо їх кінцевого схвалення.

Висновки та рекомендації:

У першому півріччі 2018 року в Україні реалізовувалось **477** проектів міжнародної технічної допомоги (далі - МТД), що на 1,2% більше у порівнянні до I півріччя 2017, загальною кошторисною вартістю 5,9 млрд дол США (у т. ч. 10 проектів на суму 1,3 млрд. дол. США, що фінансуються з Чорнобильського Фонду Укриття та Рахунку ядерної безпеки), що **є на 87 проектів** та, відповідно, **на 0,7 млрд дол.США більше**, ніж за аналогічний період 2017 року.

За висновками бенефіціарів, надана допомога в цілому позитивно позначається на соціально-економічному розвитку сфер та регіонів, результати відповідають визначеним критеріям та потребам реципієнтів.

Вся допомога, що надається донорами Україні в рамках проектів МТД відповідає міжнародним зобов'язанням України згідно з чинними міжнародними договорами, спільним середньостроковим стратегіям (програмам), Цілям Сталого Розвитку, пріоритетам соціально-економічного розвитку України, зокрема Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015, Програмі діяльності Кабінету Міністрів України, схваленої постановою Верховної Ради України від 14.04.2016 № 1099-VIII, Середньостроковому плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року та плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів Ураїни № 275-р від 03.04.2017

Слід відмітити, що завдяки активній роз'яснювальній роботі, а також розробленим Мінекономрозвитку новим методичним рекомендаціям, якість подання бенефіціарами моніторингу покращується. Найбільш якісно підготовлений моніторинг було подано з боку Луганської, Рівненської, Полтавської, Чернівецької ОДА, а також з боку АДПСУ, ДСНС.

Крім того, у поточному році покращено кількісні показники подання бенефіціарами моніторингових звітів. Якщо у I півріччі 2017 року не було подано 37% моніторингових звітів, то вже у I півріччі 2018 року **кількість неподаних звітів скоротилась** до 28,9%.

Водночас, у звітному півріччі не подано моніторингові звіти по всіх проектах, бенефіціарами яких є: МОЗ – (12 проектів), Мінекології – (6 проектів), Держенергоефективності (4 проекти). Також частково не надано моніторинг з боку МОН – 69% (із 65 проектів).

У I півріччі 2018 року Мінекономрозвитку продовжено практику проведення перегляду проектних портфелів з донорами. Зокрема було проведено такий перегляд з ЄС, ФРН та Швецією. Такий підхід виявився досить ефективним, оскільки дає

можливість проводити широке та комплексне обговорення питань реалізації реформ уряду, поточної донорської допомоги для їх проведення, а також потреб та перспектив подальшої співпраці з донорами в розрізі конкретних секторів економіки та пріоритетів соціально-економічного розвитку України.

Також Мінекономрозвитку продовжується робота щодо удосконалення функціонування порталу OpenAid. **Оскільки портал функціонував в тестовому режимі, на сьогодні, у зв'язку з проведенням робіт, доступ до сайту тимчасово обмежений.** Мінекономрозвитку у тісній співпраці із донорами розробляє подальші кроки для удосконалення та введення в експлуатацію інформаційної бази даних проектів міжнародної технічної допомоги (МТД), розробки прозорого механізму моніторингу реалізації проектів, що функціонуватимете через портал OpenAid. Зокрема, 21.06.2018 Мінекономрозвитку проведено координаційну зустріч з донорами з метою обговорення процесу покращення прозорості міжнародної технічної допомоги через функціонування згаданого порталу та бази даних. В обговоренні питання бази даних OpenAid взяв участь представник компанії NIX Solutions Ltd., яка виконує роботи по доопрацюванню цієї системи. З боку донорської спільноти було висловлено підтримку ініціатив Мінекономрозвитку по спрощенню процедур реєстрації проектів МТД та зацікавленість у проведенні подальших зустрічей з Мінекономрозвитку на експертному рівні для обговорення технічних аспектів електронної реєстрації проектів.

Враховуючи зазначене, **Мінекономрозвитку заплановано подальші заходи щодо розвитку нормативно-правової бази щодо залучення, використання та моніторингу МТД з урахуванням забезпечення функціонування інформаційної бази протягом року.**

За підсумками проведеного Мінекономрозвитку аналізу поданого бенефіціарами моніторингу було виявлено наступні **недоліки та проблеми:**

- 1) низька виконавська дисципліна в **МОЗ** (18 проектів МТД загальною вартістю 175,7 млн дол.) та **Мінприроди** (6 проектів МТД загальною вартістю 32,9 млн дол), якими **не подано жодного моніторингу** по проектах МТД;
- 2) неякісна та неповна інформація про результати проектів МТД у моніторингових звітах проектів, бенефіціаром яких виступає ДАЗВ. Як і в попередньому звітному періоді, **ДАЗВ** подано пусті (**незаповнені**), підписані керівником, таблиці моніторингу. Враховуючи, що сума проектів, за якими ДАЗВ є бенефіціаром, становить **2 мільярди доларів**, вважаємо за доцільне вжити заходів щодо підготовки та подання до Мінекономрозвитку з боку **ДАЗВ** змістовної та повної інформації про результати моніторингу проектів МТД;

- 3) також залишаються проблеми, які виникають у виконавців (реципієнтів) проектів міжнародної технічної допомоги, пов'язані із затримками та відмовами у виконанні платіжних доручень **банками**, в яких запроваджена тимчасова адміністрація чи здійснюється ліквідація. В зв'язку з цим існує необхідність створення та запровадження правового механізму захисту коштів МТД від банкрутства банків.

Рекомендації за результатами моніторингу:

- 1) Бенефіціарам проектів: **МОЗ, Мінприроди, ДАЗВ** терміново подати до Мінекономрозвитку підписані координатором проекту (програми) результати поточного та/або заключного моніторингу за перше півріччя 2018 року **заповнені у повному обсязі**;
- 2) СКМУ, Міненерговугілля вжити невідкладно заходи сприяння для прийняття проекту Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях», р.н. 6229;
- 3) МТОТ в рамках реалізації проекту «*Подолання наслідків конфлікту, пілотний проект з відновлення та розбудови спроможностей*» (Світовий Банк) забезпечити проведення тренінгів та інформаційних роз'яснень для учасників субпроектів, у яких відсутній досвід реалізації таких проектів.

Бенефіціарам проектів:

- 4) Вчасно та в повному обсязі надавати до Мінекономрозвитку моніторинги по всіх проектах МТД.
- 5) Не допускати формальний підхід у підготовці моніторингових звітів, проводити якісний аналіз впливу результатів проектів на розвиток відповідної галузі або регіону.
- 6) Інформувати Мінекономрозвитку як координатора міжнародної технічної допомоги про проблемні питання, що виникають в процесі реалізації проектів, для вжиття превентивних дій;
- 7) Не допускати реалізацію проектів МТД без проведення їх державної реєстрації.
- 8) Координаторам проектів посилити контроль за своєчасною та якісною підготовкою моніторингових звітів та їх подання до Мінекономрозвитку;
- 9) **Мінфіну, Мінекономрозвитку** із залученням НБУ опрацювати питання запровадження правового механізму захисту коштів МТД або інші шляхи запобігання втрати коштів донорів внаслідок банкрутства банків та надати пропозиції;

10) **Мінекономрозвитку** (як координатору діяльності щодо залучення міжнародної технічної допомоги):

- проводити на регулярній основі заходи щодо моніторингу та переглядів портфелю діючих проектів МТД із залученням бенефіціарів, донорів, реципієнтів та виконавців з метою вивчення ефективності реалізації проектів, їх відповідності потребам реципієнтів, спільного обговорення та визначення перспективних проектів для вирішення пріоритетних завдань Уряду до 2020 року;
- продовжити роботу щодо удосконалення порядку проведення моніторингу проектів МТД та підготувати відповідні пропозиції.